

**EVDƏ QAL,
SAĞLAM QAL**

**Heydər Əliyevin
ermanının
əsasız ərazi
iddialarına qarşı
mübarizəsi
(1969-1987-ci illər)**

**Xarici KİV-lər
Ermənistanın hərbi
təxribatını geniş
ışığılandırır**

**"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir**

SƏS

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

Nº 118 (6083) 15 iyul 2020-ci il. Qiyməti 40 qəpik

"Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı.

İlham Əliyev: Hərbçilərimizin, şəhidlərimizin qanı yerdə qalmayıb və qalmayacaq!

*"Azərbaycan öz dövlət sərhədini qorudu
və Ermənistan əsgərləri bir santimetr belə
Azərbaycan torpağına keçə bilməmişlər"*

**Polad Bülbüloğlu: "Ermənilərin
məqsədi bu münaqişəyə KTMT-ni, ilk
növbədə, Rusiyani cəlb etməkdir"**

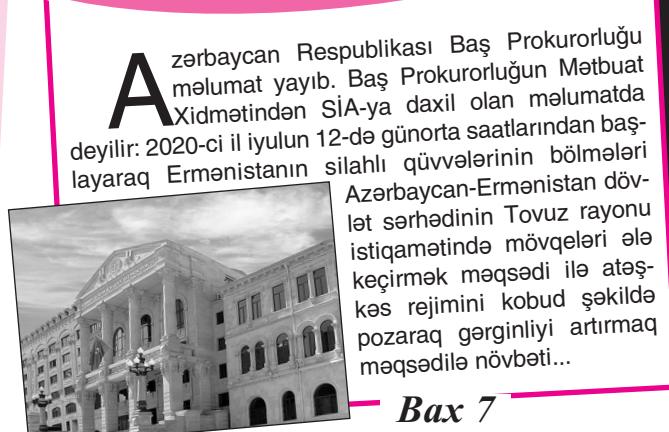
Bax 4

**"Düşman bilməlidir
ki, Azərbaycan
Orduyu istənilən anda
iŞGALCI erməni
qoşunlarını məhv
etməye
hazır və qadirdir"**

Bax 7

**Baş Prokurorluq: Ermənilərin
törətdiyi əməllərlə bağlı
cinayət işi başlanılıb**

Bax 7

**Elşən Musayev:
"Müxalif xainlər
ermanının
təbliğatını
ermanın betər
aparırlar"**

Bax 14

**İgor Korotçenko: Rusiyada başa
düşürlər ki, provokator kimi çıxış
edən məhz Paşinyan rejimi olub**

Bax 2

*Ermənistanın baş
naziri Nikol Paşin-
yan özünün daxili
siyasi mövqeyini
möhkəmlətmək
məqsədilə hökü-
metin yaritmaz
işindən narazı
olan vətəndaşlar üçün həmrəylik nöqtəsi ya-
ratmaqla Azərbaycan ilə sərhəddə döyüşlərə
tehrik etməyi qərara alıb. AZƏRTAC xəbər ve-
rir ki, bu sözləri "Nasionalnaya oborona" jur-
nalının baş redaktoru İgor Korotçenko...*

Bax 2

**Hikmət Hacıyev: "Ermənistanın hərəkətləri
onun üzv olduğu beynəlxalq təşkilatların
hüquqi sənədlərinə ziddir"**

*Azərbaycan Respublikası
Prezidentinin köməkçisi -
Prezident Administrasiyası-
nın xarici siyaset məsələ-
ləri şöbəsinin müdürü
Hikmət Hacıyev
Rusyanın "Lenta.ru" internet nəşrinə Azərbaycan...*

Bax 4

**Polis Ronaldonun 10 yaşı
oğlu ilə bağlı araşdırmağa başladı!**

*Polis "Juventus"un futbolcusu Kristiano Ronaldo-
nun 10 yaşı oğlu Junior Ronaldo ilə bağlı araşdır-
mağa başlayıb. Qolaz "The Sun" a
istinadən xəbər verir ki, Ju-
nior qanunsuz olaraq
müstəqil şəkildə reak-
tiv xizək sürüb və
bibisi Elma onu
videoya ...*

Bax 5

**Ukraynanın
Azərbaycana
birmənəli dəstəyi
Ermənistan XİN-də
qıcıq yaradıb**

Bax 2

İlham Əliyev: Hərbçilərimizin, şəhidlərimizin qanı yerde qalmayıb və qalmayacaq!

Dünən və bu gecə düşmənə adekvat cavab verilib. Hərbçilərimizin qisası alınıb, bundan sonra da alınacaqdır. AZƏRTAC xəbər verir ki, bunu President İlham Əliyev Təhlükəsizlik Şurasının iclasında deyib.

"Hərbçilərimizin, şəhidlərimizin qanı yerde qalmayıb və qalmayacaq. Biz bütün imkanlardan istifadə edib özümüzü qoruya-cağıq və düşmənə yenidən onun öz yerini göstərəcəyik", - deyə dövlətimizin başçısı vurğulayıb.

Beynəlxalq arenada Ermənistən demek olar ki, bütün dayaqlarını itirməkdədir. Daxili vəziyyət kifayət qədər gərgindir. Vəd olunan dirnaqarası çıxəklənmə, artıq hər kəs tərəfindən başa düşülür ki, bu, xülyadır, bu, yalandır. Təhlükəsizlik Şurasının iclasındaki çıxışında Prezident İlham Əliyev Ermənistəndəki mövcud vəziyyətdən danışaraq işğalçı ölkənin rəsmi orqanlarının dünənki hadisə ilə bağlı açıqladığı məlumatı yalanın növbəti elaməti adlandırıb.

"Bu məlumatda onlar məsuliyyəti Azərbaycanın üzərinə yinxəmək isteyirlər. Halbuki buna heç bir əsas yoxdur və bir daha demək isteyirəm ki, - bütün müstəqil ekspertlər bunu təsdiq edə bilər, - heç bir əsas olmadan bizim hərbi postumuza artilleriya zərbəsi endirilib. Mehə bunun nəticəsində bizim hərbçilərimiz həlak olub. Onların gürcü ona çatır ki, ancaq mülki ehalini ateşə tutsunlar, ya da ki, qəflətən bizim hərbi postumuza atəş açıslar. Bunu da onlar etdilər və bir daha öz çirkin və məkrli mahiyyətəni ortaya qoydular", - deyə dövlətimizin başçısı qeyd edib.

Prezident İlham Əliyev Təhlükəsizlik Şurasının iclasında Ermənistən Tovuz istiqamətində təxribata əl atmasının sebeblərindən de danışıb. Hazırda Ermənistən-

hökəm sürən hərc-mərcliyin və vəziyyətin böhran həddinə yaxınlaşmasının onları bu çirkin əməllərə sövq etdiyini bildirən dövlətimizin başçısı deyib: "Digər tərefdən, o da sərr deyil ki, artıq uzun müddətdir Ermənistən münaqişə ilə bağlı öz addımlarında xüsusişlə Ermənistən-Azərbaycan dövlət sərhədini misal götürərək belə bir rəy formallaş-

dırmaq istəyir ki, guya Azərbaycan Ermənistən ərazisinə hücumlar edir. Halbuki bu, yalandır. Bütün hücumlar Ermənistən tərəfindən töredilir və bunun kifayət qədər sənədləri var, video-foto sənədləri var. Azərbaycan isə sadəcə olaraq, bütün təxribatlarla adekvat cavab verir. Əger Ermənistən ərazisindən Azərbaycan mövqelərinə,

Azərbaycan kəndlərinə atəş açılırsa, təbii ki, biz adekvat cavab verecəyik və veririk. Ona görə Ermənistən bütün imkanlardan istifadə edib, eyni zamanda, saxta məlumatlar uydurub dövlət sərhədində xüsusi diqqətin cəlb edilməsi üçün əlindən gələni edir. Dünənki hərbi təxribat bu çirkin siyasetin növbəti təzahüründür".

İgor Korotçenko: Rusiyada başa düşürlər ki, provokator kimi çıxış edən məhz Paşinyan rejimi olub

Ermənistən baş naziri Nikol Paşinyan özünün daxili siyasi mövqeyini möhkəmlətmək məqsədilə hökumətin yardımız işindən nərazi olan vətəndaşlar üçün həməryilik nöqtəsi yaratmaqla Azərbaycan ilə sərhədə döyüslərə təhrik etməyi qərara alıb. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu sözləri "Nasionalnaya oborona" jurnalının baş redaktoru İgor Korotçenko söyləyib.

O deyib: "Mənim fikrimcə, əsas məqsəd Ermənistən vətəndaşlarının diqqətini Paşinyan hökumətinin yardımız siyasetindən yaxınlıqla, növbəti dəfə xarici düşmən obrazı yaratmaq, beləliklə həm ehalini, həmdə müxalifəti məşğul etməkdir. Yəni məqsəd xalis daxili siyasi xarakter daşıyır - Paşinyanın hakimiyətinin ömrünü uzatmaqdır. Hazırda respublika çox güclü siyasi böhran içindədir, Paşinyanın hakimiyətin qəsb edilməsi hərəkətlərini davam etdirməsi fonunda ona qarşı müxalifətin geniş koalisiyası formalşır. Baş nazir üçün münasib olmayan bu vəziyyətdə ondan narazılığı Azərbaycana yönəltmək üçün hərbi provokasiya əl atmaq lazımlı gəlir".

İgor Korotçenko vurgulayıb: "İndi onun avantürası ucbatından erməni hərbi qulluqçular həlak olur, lakin Nikol Paşinyanı yalnız özünün siyasi baxımdan salamat qal-

ması maraqlandırır. Əlbəttə, onun təbliğat aparıcı indi qışqırıb-bağırır ki, bütün təqsirlər Azərbaycandadır, hərçənd koronavirusa qarşı mübarizə getdiyi bir vaxtda Azərbaycana hərbi əməliyyatlar lazım deyil. Azərbaycan dinc inkişaf hədəfini seçib və indi əsas diqqəti karantin tədbirlərinin nəticələrindən sonra iqtisadiyyatın qorunub saxlanması və bərpa edilməsi üzərində cəmləşdirib.

Ermənistən isə, öz növbəsində, dörgünluq vəziyyətindədir, burada epidemioloji böhran əvvəldən mövcud olan iqtisadi və siyasi problemlərə görə daha da kəskinləşir. Paşinyana belə bir provokasiya xalqın həməryiliyinə nail olmaq və müxalifəti onu devirmək planlarından yayındırmaq üçün lazımlı gəlib".

Onun sözlərinə görə, Rusiya döyüş

əməliyyatlarının tezliklə dayandırılmasında və vəziyyətin sabitləşməsindən maraqlıdır. O vurgulayıb: "Düşünürəm ki, Rusyanın hakimiyət organları indiki vəziyyətdə mümkün olduğu dərəcədə atəşə dayandırımağa və dinc dialoqa çağıracaqlar. Bu halda Rusiyada başa düşürlər ki, provokator kimi çıxış edən məhz Nikol Paşinyan rejimi olub. Dəfələrlə belə olub: hakimiyət dəyişib, amma Ermənistən Azərbaycan ərazilərinin 20 fai-zini işgal etmiş təcavüzkar ölkə olaraq qalıb. Son aylarda biz Yerivan'dan davakar bəyanatlar eşitmışik ki, lazımlı gələsə, onlar yenidən Azərbaycana qarşı döyüş əməliyyatlarına keçməyə və hətta Azərbaycan ərazilərinin daha dördədəbir hissəsini işgal etməye hazırlırlar. Ermənistən öz hərbi doktrinasını daha aqressiv doktrina ilə əvəz edib, indi müdafiə əvəzine "preventiv zərbələrdən" danışırlar - və biz həmin doktrinanın müddəalarını necə reallaşdırılmasını görürük".

İgor Korotçenko sonda deyib: "Zəifləməkdə olan Nikol Paşinyan üçün müharibə göydəndüşmə fürsət olardı - bütün problemləri və uğursuzluqları müharibənin ayağına yazmaq, hakimiyətin qəsb olunmasını davam etdirmək, öz opponəntlərinə və Ermənistən Konstitusiya Məhkəməsinə əl gəzdirməyi millətin Azərbaycana qarşı mübarizə üçün sıx birləşməsi zərureti ilə izah etmək olardı. Bu texnologiyalar hələ Üçüncü Reyx dövründə sınaqdan keçirilib".

Ukraynanın Azərbaycana birmənalı dəstəyi Ermənistən XİN-də qıcıq yaradıb

Ukraynanın Ermənistəndəki fövqəladə və selahiyətli səfiri İvan Kuleba iyulun 14-də Ermənistən XİN-nə çağırıb. SiAerməni KİV-lərinə istinadən (panorama.am, tert.am, Iragir.am) xəbər verir ki, ukraynalı səfiri xarici işlər nazirinin müavini Şavarş Koçaryan qəbul edib. Erməni diplomat Ukrayna səfirinə təmsil olunduğu qurumun Ukrayna XİN-nin Ermənistən-Azərbaycan sərhəddində baş və rən silahlı qarşıdurmalara bağlı verdiyi bəyanatına öz qiymətini verib. Xəttirələdək ki, Ukrayna XİN rəsmi olaraq həmin bəyanatında Azərbaycanın ərazi bütövüyünü dəstəklədiyini bildirməklə yanaşı, Ermənistən təcavüzkar və işğalçılıq siyasetinə son qoyulması çağırışlarını da bəyan edib. Bu bəyanat isə, Ermənistən diplomatik mənbələrində qıcıq yaradıb.

Xarici KİV-lər Ermənistanın hərbi təxribatını geniş işıqlandırır

Bir sıra aparıcı xarici kütünlər və informasiya vasitələri Ermənistanın Azərbaycanla dövlət sərhədinin Tovuz rayonu istiqamətində törediyi hərbi təxribatı və Prezident İlham Əliyevin Təhlükəsizlik Şurasının iclasındaki çıxışını geniş işıqlandırır. SIA xəbər verir ki, dünən 40-a yaxın ölkənin KİV-ləri, o cümlədən Türkiye, Çin, İndoneziya, Malayziya, Avstraliya, Koreya Respublikası, İran, İtalya, Almaniya, Fransız Rusiya, Ukrayna, Belarus, Ruminiya, Bolqarıstan, Moldova, Özbəkistan, Qırğızıstan, Bosniya və Hersegovina, Serbiya, İsrail, Misir, Səudiyyə Ərəbistanı, İordaniya, Mərakeş, Oman, Sudan, Livan mediası bu istiqamətdə informasiyalar, analitik yazılar, ekspert rəyləri yayıblar.

Yayılan materiallarda Ermənistanın təxribatçı hərəkətləri, xüsusilə də mülki əhalinin atəşə tutulması kəskin şəkildə pislənilib, Azərbay-

Azerbaycan Cumhurbaşkanı Aliyev: Ermenistan'ın tüm çabaları iflas etti

Azerbaycan Cumhurbaşkanı Aliyev, Azerbaijan-Ermenistan sınırında yaşanan çatışmaya ilgilenmişdir. "Ermenistan'ın tüm çabaları iflas etti, Azerbaycan kendi sınırını korudu ve Ermeni askerleri Azerbaycan topraklarına bir santimetre bile geçemedi." dedi.

Ruslan Rehimov | 13.07.2020

Armenia is losing almost all its support in the international arena, Azerbaijani President

BERNAMA Azerbaijan Will Continue To Protect Its... 07/14/2020 - 13:17

"Armenia is losing almost all its support in the international arena. The internal situation is quite tense. Everyone understands now that the promised 'prosperity' was just a fantasy, a lie," said President İlham Əliyev at a meeting of the Security Council.

"Of course, the information released by the Armenian authorities about yesterday's incident is another sign of a lie. In their report, they want to shift the responsibility towards Azerbaijan. However, there are no grounds for that, and I want to say again – all independent experts can confirm this – our military post was hit by artillery fire without any reason. As a result, our servicemen died. They are only strong enough to fire on the civilian population or to suddenly open fire on our military post. They did so and once again revealed their ugly and insidious nature," the head of state added.

أذربيجان: سندافع عن سلامة أراضينا.. وسياسة أرمينيا تقودها إلى الهلاك

أذربيجان: سندافع عن سلامة أراضينا.. وسياسة أرمينيا تقودها إلى الهلاك

أذربيجان: سندافع عن سلامة أراضينا.. وسياسة رمسيس أرمينيا تقودها إلى الهلاك

دربيجان: سندافع عن سلامة أراضينا.. وسياسة رمسيس أرمينيا تقودها إلى الهلاك

الرئيس إلهام علييف: أذربيجان ترد على جميع هذه الاستفزازات رداً مماثلاً

الرئيس إلهام علييف: أذربيجان ترد على جميع هذه الاستفزازات رداً مماثلاً

الرئيس إلهام علييف: أذربيجان ترد على جميع هذه الاستفزازات رداً مماثلاً

Crisi Armenia-Azerbaigian, Petrocelli (M5S): "Rischio di una nuova guerra"

Il presidente della Commissione Esteri di Palazzo Madama, il senatore del Movimento 5 Stelle Vito Petrocelli, dichiara: "Una pericolosissima guerra rischia di riempire alle porte dell'Europa: il conflitto congelato tra Armenia e Azerbaijan per il controllo della regione separatista del Nagorno-Karabakh, che nei primi anni '90 causò oltre trentamila morti e un milione di sfollati. I violenti scontri armati con uso di artiglieria avvenuti ieri rappresentano una gravissima violazione del cessate il fuoco del 1994 e un'enorme ostacolo alla ripresa dei negoziati da tempo in stallo. Baku denuncia provocazioni militari da parte armena e afferma che il governo di Yerevan che supporta i separatisti del Nagorno-Karabakh blocca da tempo ogni negoziato. Rivolgo un appello al rispetto del cessate il fuoco e delle quattro risoluzioni

COVID-19 в Молдове

ПОД ПОДЗОРНЕНИЕМ 61 БОЛЬНЫХ 19 439(+57) ВЫЛЕЧИСЛИСЬ 12 793 УМЕРЛО 648

Азербайджан обещает нанести адекватный ответ на любые провокационные действия

Азербайджан будет давать адекватный ответ на любые провокационные действия со стороны Армении.

Он этот заявл президент Азербайджана Ильхам в ходе созванного им заседания Совета безопасности страны подчеркнул, что если с территории Армении осуществляется обстрел азербайджанских позиций, азербайджанским сел, то Азербайджан, естественно, будет давать и давать противнику адекватный ответ.

Главное
Россия
Мир
Высший СССР
Экономика
Силовые структуры
Наука и техника
Культура
Спорт
Интернет и СМИ
Ценности
Путешествия
Из жизни
Дом

Поиск

Войти в Мою Ленту

Статьи
Галереи

Лента добра

Лента.ru: В этот раз обострение началось не в районе Нагорного Карабаха, как обычно, а в Товузском районе. Что, по вашему мнению, произошло?

Хикмет Гаджиев: В первую очередь надо посмотреть на реальные факты. Они состоят в том, что вооруженные силы Армении создали провокационные действия в Товузском направлении Азербайджана и грубо нарушили режим прекращения огня.

Первыми начали армянские военные, задействовав свою артиллерию, однако ответным огнем и контракалупением эта атака была предотвращена. Нарушение режима прекращения огня явно указывает, что ответственность за все эти события лежит на армянской стороне.

Но зачем это могло понадобиться Еревану?

Путем подобных военных авантюризмов Армения стремится вовлечь в армяно-азербайджанский конфликт военно-политические организации, членом которых является, и избежать ответственности за оккупацию и агрессию против Азербайджана (речь о Нагорно-Карабахском конфликте: непризнанная Нагорно-Карабахская республика требует независимости, Армения же в этом подтверждает – прим. «Лента.ru»). Ведь действия Еревана противоречат правовым документам международных организаций, членом которых он является.

Друг

Лента.ru: Финансовый рынок ожидает: ИСОФ «ФАЙФ БРОКС» – финансовая компания, специализирующаяся на предоставлении финансовых услуг

ОТКЛЮЧИТЬ РЕКЛАМУ

ПОПУЛЯРНЫЕ НОВОСТИ

Вчера В Кремле прокомментировали петицию миллионеров об увеличении налогов

00:01 Байдена обвинили в краже идеи Трампа

Вчера Путин заявил об историческом шансе решить жилищный вопрос в России

04:44 Огне никни «Севеджного потока»

Hikmət Hacıyev: "Ermənistanın hərəkətləri onun üzv olduğu olduğunu beynəlxalq təşkilatların hüquqi sənədlərinə ziddir"

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi - Prezident Administrasiyasının xərici siyaset məsələləri şöbəsinin müdürü Hikmət Hacıyev Rusyanın "Lenta.ru" internet nəşrinə Azərbaycan və Ermənistanın dövlət sərhədində baş vermiş hadisələr barədə müsahibə verib. AZERTAC müsahibəni təqdim edir.

-Bu dəfə vəziyyət adətən olduğu kimi Dağlıq Qarabağ regionunda deyil, Tovuz rayonunda kəskinləşib. Sizin fikri nizə, nə baş verib?

-İlk növbədə, real faktlara baxmaq lazımdır. Fakt ondan ibarətdir ki, Ermənistan silahlı qüvvələri Azərbaycanın Tovuz rayonu istiqamətində təhrikçi hərəkətlər edib və atəşkəs rejimini kobud şəkildə pozublar.

Birinci olaraq erməni hərçiləri başlayıb, öz artilleriya qurğularından istifadə ediblər, lakin cavab atəsi və eks-hükum nəticəsində bu hükum dəf edilib. Atəşkəs rejiminin pozulması açıq-aydın göstərir ki, bütün bu hadisələrə görə məsuliyyət erməni tərefinin üzərinə düşür.

-Bu, Yerevana nədən ötrü lazımlı bilərdi?

-Ermənistan bu cür herbi avantürələr yolu ilə Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsinə özünüñ üzv olduğu hərbi-siyasi təşkilatları celb etməye və Azərbaycana qarşı işğala və təcavüze görə (söhbət Dağlıq Qarabağ münaqişəsindən gedir: tanınmamış "Dağlıq Qarabağ respublikası" müstəqillik tələb edir, Ermənistan bu məsələdə onu dəstəkləyir - qeyd "Lenta.ru" nəşrinində) məsuliyyətdən yaxa qurtarmağa çalışır.

Bundan əlavə, mənə belə gəlir ki, Ermənistan özünün gərginləşən sosial-iqtisadi problemləri fonunda bu hərbi münaqişəni eskalasiya etməyə çalışır.

Ermənistan rəhbərliyinin destruktiv siyaseti nəticəsində COVID-19 infeksiyası geniş yayılıb. Sərhəddə gərginlik yaradılması diqqəti daxili problemlərdən yayındır. Bizim ölkəmiz isə sərhəddə gərginlik yaradılmasının əleyhinədir. Bizim sərhəd xidmətəri və silahlı qüvvələr provokasiyanın qarşısını almaq üçün gücləndirilib.

-Yəni, Bakıda hadisələrin bu cür inkişafına hazır idilər? Ya da hazırlaşıblar?

-Bilirsiz, daha bir faktı əlavə etmək istəyirəm: bazar günü - iyulun 12-də biz Tovuz sərhədində Ermənistan tərefindən ağır hərbi texnika və canlı qüvvə göndərilməsini müşahidə etdik. Bizim fikrimizcə, bu fakt onu sübut edir ki, artilleriya qurğularından istifadə edilməklə hücum əvvəldən hazırlanıb.

Lakin yekunda erməni tərefi heç nə qazana bilmədi. Bakı provokasiyanın qarşısını almağa və Ermənistan-Azərbaycan sərhədində gərginlik yarada biləcək bu cür insi-

dentlərin aradan qaldırılmasına həmişə həzirdir. Qazax və Tovuz rayonları boyunca sərhədin xeyli hissəsində Azərbaycanın Dövlət Sərhəd Xidmətinin bölmələri disloksiya edilib. Ermənistan tərefi, əksinə, iki ölkə arasında dövlət sərhədini sistematik olaraq hərəkətli şəhərətərəfli və dinc vətəndaşları qəsdən atəş tutmağa davam edir.

-Bu vəziyyət genişlənərək daha ciddi silahlı münaqişəyə çevrilə bilərmi?

-Bildiyiniz kimi, Azərbaycan ilə Ermənistan arasında ciddi münaqişə artıq 30 ildir - Ermənistan Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ bölgəsini və daha yeddi rayonunu işğal edəndən sonra davam edir. Bizim silahlı qüvvələri indi də orada düşmənlə üz-üzə dayanır. Bu, Birinci və ikinci Dünya müharibələrinin ssenarisi xatırladır: o vaxt 100 min hərbiçi üzərə dayanmışdı.

Bu, onu göstərir ki, toqquşma hər an gözənləndir. Yeni provokasiyalar da gözənləndirilir - bunun cavabını erməni tərefindən soruşmaq lazımdır, çünkü onlar Azərbaycanın torpağını işğal ediblər.

-Türkiye Azərbaycanı dəstəklədəyi artıq bildirib. Əgər hər halda münaqişə davam edərsə, onun bütün regionu əhatə etməsi ehtimalı nə dərəcədə böyükdür?

-Mən bunu real ssenari hesab etmirəm. Bu gün İranın, Rusyanın və Türkiyənin XİN rehberləri öz narahatlılarını bildirdilər. Biz bu dövlətlərə Ermənistanın məsuliyyətsiz siyasetinə bigane yanaşmadıqlarına görə təşəkkürümüzü bildiririk. Qonşularımız başa düşür ki, dünyadakı vəziyyət onsuza qeyri-sabitdir, müharibənin alovlanması isə qonşularımıza da təsir edəcək.

Ermənistan düşüncəsiz hərəkətlər edir və onun nəticələri barədə fikirləşmir. Azərbaycan hər zaman bu problemi sülh yolu ilə həll etməyə hazırlıdır və biz həmişə buna təşəbbüs göstəririk. Biz hər zaman ATƏT nümayəndələri ilə məsələləri müzakirə edirik və digər ölkələrin diqqətini yayındırmaq istəmirik. Ancaq Ermənistan isə digər ölkələri öz təxribatına cəlb etməyə çox maraqlıdır.

-Rusiya münaqişənin qarşısını almağa kömək edən tərəf kimi çıxış edə bilərmi?

-Əlbəttə, bu məsələnin tənzimlənməsində Rusyanın rolü böyükdür. Biz bunu yüksək dəyərləndiririk, Rusiya Federasiyasının rəhbərliyi və şəxsən Prezident Vladimir Putin lazımı addımları atdır. Ancaq təessüf ki, Ermənistanın işğalçı və təxribatçı addımları məsələni sülh yolu ilə həll etməye imkan vermir. Biz Ermənistanın məsuliyyətə cəlb edilməsi üçün bütün beynəlxalq ictimaiyyətə müraciət edirik.

Ermənistan məsələnin sülh yolu ilə həllində maraqlı olmadığını sübut edir. Ermənistanın bu təcavüzkar siyaseti bir sıra digər ölkələri də təhdid edir.

Ermənistan silahlı qüvvələrinin artilleriya divizionunun idarəetmə məntəqəsi məhv edilib

Düşmənin aktiv döyüş fəaliyyətinin qarşısının alınması məqsədilə görülən cəza tədbirləri nəticəsində Ermənistan silahlı qüvvələrinin artilleriya divizionunun idarəetmə məntəqəsi Azərbaycan Ordusunun bölmələrinin dəqiq atəsi ilə məhv edilib. Bu barədə AZERTAC-a Müdafiə Nazirliyinin metbuat xidmətindən məlumat verilib.

Polad Bülbüloğlu: "Ermənilərin məqsədi bu münaqişəyə KTMT-ni, ilk növbədə, Rusiyani cəlb etməkdir"

Münaqişəni həll etmək üçün bu münaqişənin səbəblərini aradan qaldırmaq lazımdır. AZERTAC xəber verir ki, Azərbaycanın Rusiyadakı səfiri Polad Bülbüloğlu bu fikri "Exo Moskvı" radiostansiyasına müsahibəsində söyləyib. Səfir xatırladı ki, Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzü 30 ildir davam edir və danişqlar xatırına bitib-tükənməyən danişqlar olmamalıdır. Status-kvo dəyişdirilməlidir. Minsk qrupunun həmsədrələri olan ölkələrin prezidentləri dəfələrlə bəyan ediblər ki, status-kvo qəbul edilməzdır.

Diplomat deyib: "Prinsip etibarilə hər şey çox sadədir: Azərbaycanın ərazisinin 20 faizini işğal etmiş təcavüzkar ölkə var və bu təcavüzün qurbanı olan Azərbaycan var. Konstruktivlik barədə danişanda dəfələrlə təklif edilmiş sxeme görə Azərbaycanın işğal edilmiş ərazilərinin qaytarılması Dağlıq Qarabağın statusunun müzakirəsində başlanır. Yad dövlətin ordusu Azərbaycan ərazisində olduğu halda bu cür münaqişələr la-buddur".

P.Bülbüloğlu iyulun 12-də münaqişənin başlanmasından sohbət açaraq deyib: "Azərbaycan dövlət müstəqilliyini bərpa edəndən sonra sərhədin delimitasiyası üzrə iş aparır. Azərbaycanın beynəlxalq məqyasda rəsmən qəbul edilmiş birinci sərhədi Rusiya Federasiyası ilə olacaq. Azərbaycan sərhədin qorunması funksiyasını Müdafiə Nazirliyindən sərhəd qoşunlarına verib. Bu nə deməkdir? Təbii ki, sərhəd qoşunları Müdafiə Nazirliyinin qoşunları kimi təchiz olunmayıb. Ayın 12-də nə baş verib? Haqqında sohbət gedən "UAZ" avtomobili mütəmadi olaraq Azərbaycan ərazisindəki postların arasında hərəkət edir və bu, heç vaxt hər hansı irada səbəb olmayıb, çünkü erməni tərəfdə də eyni hadisə baş verir. Bu "UAZ" maşınınında zabitlər gedirmiş və onlara silahlı hücum edilib, azərbaycanlı hərbi qulluqçular öldürülüb. Bu barədə rətsiya vasitəsilə məlumat verilib və kömək gəlib. Cavabında dayaq məntəqələrindən birinə ağır toplardan atəş açılıb və təbii ki, ordu işə qarışb. Bu münaqişə belə başlanıb".

Neyə görə toqquşma Dağlıq Qarabağda təmas xəttində deyil, sərhəddə baş verib? Səfir deyib: "Bu, ondan ötrü edilir ki, KTMT, ilk növbədə, Rusiya bu münaqişəyə cəlb edilsin, Rusyanın sərhədində Rusiya Federasiyasını narahat edən daha bir münaqişə ocağı yaranıns. Aydındır ki, KTMT-nin bütün üzvləri ilə Azərbaycanın tərəfdəşliq münaqişələri var və qızax əsgər yeqin ki, Azərbaycan əsgərinə atəş açmayıcaq. Azərbaycan bütün lazımı sənədləri KTMT-yə təqdim edəcək. Biz heç neyi gizlətməyə çalışırıq. Qarabağda doğulmuş, ecdadları o torpaqda dəfn edilmiş bir adam kimi demək istəyirəm ki, işğala son qoyulmayıncə hadisələrin hər cür inkişafı mümkünür. Bizim torpağımız işğal altında qaldıqca, ne Azərbaycan xalqı, ne de Azərbaycan Prezidenti bu vəziyyətlə razılaşmayıacaq".

P.Bülbüloğlu vurğulayıb ki, Azərbaycan cəmiyyəti hakimiyət organlarından qəti tədbirlər görülməsini tələb edir. Səfir dəha sonra deyib: "İnsanlar hələ olub! Bu, nə qədər davam edəcək? Buz buna nə qədər dözəcəyik? Nə vaxta qədər təcavüzkarın başını tumarlayıb demək olar: "Biz çox narahatiq, gəlin, məsələni sülh yolu ilə həll edək". Qoşunlarınızı çıxarıvə məsələni sülh yolu ilə həll edək".

Ulu Öndər Heydər Əliyev nurlu əməlləri ilə öz adını mənsub olduğu xalqın, dövlətin, onun dəyərlərinin simvoluna çevirmiş şəxsiyyətdir

YAP Qadınlar Şurasının sədri, partyanın İdarə Heyətinin üzvü,

Bakı Slavyan Universitetinin rektoru Nurlana Əliyevanın yap.org.az-a müsahibəsi

- *Nurlana xanım, ölkəmizin çoxəsrlik dövlətçilik tarixində Heydər Əliyev epoxasının müstəsnə yeri vardır. Bu mənədə, Ulu Öndərin Azərbaycanda birinci dəfə siyasi hakimiyyətə gəldiyi 1969-cu ilin 14 iyul günü xalqımızın tarixi tələyində oynadığı misilsiz rolü ilə daim xatırlanır, Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyevin zəngin və çoxşaxəli fəaliyyəti ilə bağlı fikirlərinizi bizimlə bölməyinizi istərdik...*

- Zəngin ve şərəflü ömrə yolu keçmək, fenomenal keyfiyyətləri ilə mil-yonların qəlbində olməzlək məşəli yandırmaq, millətinə azadlıq hissini bütün varlığı ilə yaşatmaq xösbəxtliyiç çok az liderlərə nəsib olur. Tanrı belə şəxsiyyətlərə həm də xilaskarlıq missiyası verir. Bu baxımdan, Ulu Öndər Heydər Əliyev bütöv bir xalqın tarixinin yüksək zirvəsində özüne əbədi yer qazanmışdır. Heydər Əliyev öz siyasi dəhəsi ilə Azərbaycanın müasir siyasını müəyyenləşdirmiş və xalqımızın taleyi silinməz izlər qoymuşdur. Tarix xalqımız üçün çətin sınaqşalarla keçib. Azərbaycanın dünyadan ən elverişli məkanlarından birində yerləşməsi, zəngin sərvətlərə malik olması, səyis-zəsabsız üstünlükleri həm də xalqımızın üzləşdiyi faciələrə səbəb olub. Yağışlar torpaqlarımızın sərvətlərini ələ keçirməkdən ötrü üstümüze hücum çəkib. Zəngin Vətənimiz azığın düşmənle-rin hədəfinə çevrilib. Azərbaycan xalqı olmazın müsibətlərə üzləşib. Milli kimliyimiz, dilimiz, inancımız, adət-ənənələrimiz ağır təhdidlərə məruz qalıb. Amma İləhinin lütfünə baxın ki, tarixin heç bir dənəmində bu xalqdan böyük şəxsiyyətləri, aydın bəsirəti mütəfəkkirəti də eşirgəməyib. O şəxsiyyətləri ki, ən çıxılmaz məqamlarda insanlara ümid olublar. Öz varlıqları ilə düşüncələrde bir cəraq yandırıblar. Cəmiyyəti sarsılmayağa qoymayıblar. Onların sayesində Azərbaycan xalqı daim mübariz olub. Milli dövlətçilik dəyərlərimiz ən ağır si-naqlar altında da qorunub. Nəsillər-nəsillərə ötürüllüb. Məqamı yetişdikcə cəmiyyət bu şəxsiyyətlərin zəkasının işığında bir araya gəlib Azərbaycanı bir neçə il ərzində əsrlər qədər inkişaf etdirib. Bu şəxsiyyətlər qalereyasında böyük fatehləri, şahları, sərkərdələri, alimləri, şairləri, filosofları, ustadları, mədəniyyət xadimlərini, maarifçiləri, müdrik dövlət adamlarını görə bilərik.

Tariximizde onların hər birinin öz yeri var. Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin bu tarixdəki mövqeyini əvəzsiz edən əsas cəhət isə onun bu şəxsiyyətlərlə eyni ucalıqda durmaqla yanaşı, həm də ümumiyyətdən siyasetlərə malik olmasıdır. Heydər Əliyev şəxsiyyətində Babək qətiyyəti, Şah İsmayıllı Xətənin dövlətçilik düşüncəsi, Nizami, Füzuli sözünün qüdrəti, XIX əsrde tarix sehnəsinə çıxmış Abbasqulu ağa Bakixanov, Mirzə Fətəli Axundov, Zərdabi və başqa böyük maarifçilərimizin fikir dүnyası, böyük dəhə sahibi olan şəxsiyyətlərin gələcəklə bağlı amallarına qədər bütün tarixi dəyərlərimizi və zənginliyimizi görmək olar. Heydər Əliyev sovetlər dövründə Azərbaycan dövlətçiliyini faktiki olaraq yeniden yaratdı. Onun sovet Azərbaycanında gördüyü cahanşumlu işlər dövlət müstəqilliyimizin bərpasında mühüm rol oynadı. Müstəqil dövlətçiliyimizin sosial-iqtisadi, milli-mənəvi əsaslarını formalasdırdı. Heydər Əliyev nurlu əməlləri ile öz adını mənsub oldu-

ğu xalqın, dövlətin, onun dəyərlərinin simvoluna çevirmiş şəxsiyyətdir. Bu ad Azərbaycan üçün müstəqilliyin, qurtuluşun, inkişafın, bütövlüyün rəmziidir. Heydər Əliyev adı xalqımız üçün mənəvi yüksəlişin, milli intibahin, azərbaycanlılığın, vətəne sevgininin və layiqli xidmətin tecəssümüdür. Heydər Əliyev adı dənə üçün Azərbaycanı kökündən tanımağın, Azərbaycanın qüdərəti dərk etməyin ən düzgün vasitesidir. Bütün bunlar barədə düşündən mən özümün, övladlarımın, bütün xalqımızın həyatını göz önüne getirirəm. Ulu Öndər bizim hamımızın həyatında olub və bu gün də var: qocanın da, gəncin də, lap elə körpənin də. Ümummilli Lider Heydər Əliyev onu şəxsen tanıyanların və tanımayanların da həyatında böyük bir iz qoyub. Çünkü bizlər bu böyük insanın qurub-yaratdığı, dünyaya tanıldıği ölkənin vətəndaşlarıdır. Hər birimiz Ulu Öndərin gördüyü titanik işlərin şahidi və çoxumuz isə bilavasita iştirakçıyıq, onun rəhbərliyi ilə qurub-yardıdanlardan bəhrələnmişik.

1969-cu ilde ali məktəbi yenice bitti. Ulu Öndərin o vaxt keçirdiyi ilk plenumun - Azərbaycanın tarixinə "Avqust plenumu" kimi düşməş həmin möhtəşəm tədbirin gedisi qəzetlərdən, radio və televiziyyadan izləyirdim. Daxilimdə işləməyə, öyrənməyə, öyrətməyə, irəliyə getməyə bir həvəs oynamışdım. "Biz, yəni, xalqımız artıq böyük, geniş bir yoluñ başlanğıcındayıq" - deyə fikirləşirdim və bunu özümün bir intuisiyam olduğunu hesab edirdim. Günlər, həftələr keçdikcə görürdüm ki, bu, reallıq olduğu üçün çoxları belə fikirləşir. O cümlədən, cavanların da fəaliyyətində, hərəkətlərdə bir oyanış əmələ gəlməkdə idi. Dərk edirdik ki, respublikaya rəhbərlik edən bu uzaq-görən siyasetçinin başlığı böyük işlərə hamı dəstək olmalıdır. Quruluşlu işlərində ilk növbədə, biz iştirak etməliyik, öhdəmizə isə böyük vəzifələr düşürdük. Beləcə, Ulu Öndər her birimizin həyatına deməzdik ki, qiyabi, mehzeyanı surətdə daxil olur, sanki hər birimiz həm ayrı-ayrılıqla, həm də hamimizə birlikdə rəhbərlik edir, yolgöstərənimizə cevirlidir. Mən isə o gənclərdən biri idim. Elə bil ki, bu böyük insanı şəxsen tanıyırdım, onun göstərdiyi istiqamətdə həyat yollarında irəliyə getməyə can atırdım. Heydər Əliyevin o dövrde Azərbaycanı ayağa qaldırmak üçün gördüyü tədbirler bu gün də gözümüz qabağındadır. Qeyri-adı, fitri istedadı, təşkilatlıq və idarəcilik məhareti, ən əsası, vətənpərvərliyi, milli ideal-lara bağlılığı ilə ilk gündən Azərbaycanın üzləşdiyi sosial-iqtisadi problemləri aradan qaldırmaq, qanunçuluğu və hüquq qaydalarını gücləndirmək, ciddi sosial bələya çevrilmiş korrupsiyaya, rüşvətxorluğa qarşı mübarizə tədbirleri-ni genişləndirmək istiqamətində ezmkarlıq göstərir, müterəqqi idarəcilik sənənələrinin bünövrəsini qoyur, cəmiyy-

yətin normal inkişaf ahəngini təmin edirdi. Büyük öndər respublikamızın üzləşdiyi problemləri ilk gündən düzgün müəyyənləşdirmək onların həlli üçün lazımi iradə, qətiyyət və prinsipi-allıq göstərirdi. Onun insanlara görüşlərini televiziya ekranlarından izləyirdik.

Əbədiyəşar liderin insanların çox yiğisidə yerlərə qəflətən gelmesi, məydanlarda, dövlət idarələrində xalqın dərd-sərini, problemlərini, arzu və isteklərini yaxından öyrənməsi, vəzifəsinin öhdəsindən gələ bilməyen məmurlar barəsində sərt qərarlar verməsi haqda çoxlu sayıda maraqlı faktlar danışmaq olar. Pambıq tarlalarınan gedirdi. Hər yerde insanlara ənsiyyət qurur, səhəbat edir, sual verir, cavab alır. Təsərrüfat sahələri inkişaf etdikcə Azərbaycanın rəhbəri xalqın gözündə ucaldı, özünü yaxından tanıdırdı, respublikamız isə gündən-güne tərəqqi edirdi.

- *Ulu Öndər Heydər Əliyev bütün fəaliyyəti dövründə elm və təhsilin inkişafına xüsusi qayğı ilə yanaşır. Təsadüfi deyil ki, 1969-1982-ci illər Azərbaycanın tarixinə elmin və təhsilin tərəqqi dövrü kimi daxil oldu...*

- "Təhsil millətin gələcəyi, müstəqil dövlətin təməlidir!", - deyən Ulu Öndər Heydər Əliyev Azərbaycana rəhbərlik etdiyi bütün dövrədə elm və təhsilin inkişafına ali diqqət və qayğı yetirmiş, bu sahənin hərətəffi tərəqqisi üçün dövlət səviyyəsində bütün eməli tədbirləri həyata keçirmişdir. Heydər Əliyev üçün xalqın sabahı həmişə milli təhsil sistemi ilə bağlı olmuşdur. Bu əsas princip Ulu Öndərin Azərbaycana rəhbərlik etməyə başladığı ətən əsrin 70-ci illərində özünü bürüze vermişdir. Heydər Əliyev Azərbaycan təhsilinin keyfiyyətini yüksəltmək, onun tədris və maddi-texniki bazasını gücləndirmək, təhsil işçilərinin cəmiyyətdəki nüfuzunu yüksəltmək üçün səmərəli fəaliyyət göstərirdi. Mən xalqımızın böyük oğlu Heydər Əliyevin respublikamızə rəhbərlik etdiyi 1969-1982-ci illərdə ölkə həyatının ümumi yüksəliş fonunda elm və təhsilin göstərdiyi böyük diqqət və qayğıya xüsusi nəzər salmaq istəyirəm. Ulu Öndər Azərbaycan təhsili haqqında danışarkən onun inkişafyönlü xarakterini, təhsilin cəmiyyət və dövlətin inkişafına xidmet edən ən zəruri sahə olduğunu xüsusi vurğulayırdı. Heydər Əliyev Azərbaycan təhsilinin keyfiyyətini yüksəltmək, onun tədris və maddi-texniki bazasını gücləndirmək, təhsil işçilərinin cəmiyyətdəki nüfuzunu yüksəltmək üçün səmərəli fəaliyyət göstərirdi. Mən xalqımızın böyük oğlu Heydər Əliyevin respublikamızə rəhbərlik etdiyi 1969-1982-ci illərdə ölkə həyatının ümumi yüksəliş fonunda elm və təhsilin göstərdiyi böyük diqqət və qayğıya xüsusi nəzər salmaq istəyirəm. Ulu Öndər Azərbaycan təhsili haqqında danışarkən onun inkişafyönlü xarakterini, təhsilin cəmiyyət və dövlətin inkişafına xidmet edən ən zəruri sahə olduğunu xüsusi vurğulayırdı. O, elmlərə əzmlə yiyələnməyi, daha çox bilik və bacarıqları elde etməyi və əsas diqqəti nurlu əməllərə yönəltməyi cəmiyyətin sarsılmaz dayaqlar üzərində qurulmasının ən vacib şərtlərindən biri hesab edirdi. Mübələğəsiz deyə bilərik ki, Ümummilli Liderimizin təhsilə bağlı nitq və çıxışlarındakı hər hansı bir istiqamət konkret mahiyyət daşıyaraq zaman ötdükcə məzmun etibarilə dəha zəngin və konseptual xarakterli müdəddələrə imdad etməyi və qayğıya xüsusi nəzər salmaq istəyirəm. Ulu Öndər Azərbaycan təhsilinin inkişafına xidmet edən ən zəruri sahə olduğunu xüsusi vurğulayırdı. O, elmlərə əzmlə yiyələnməyi, daha çox bilik və bacarıqları elde etməyi və əsas diqqəti nurlu əməllərə yönəltməyi cəmiyyətin sarsılmaz dayaqlar üzərində qurulmasının ən vacib şərtlərindən biri hesab edirdi. Mübələğəsiz deyə bilərik ki, Ümummilli Liderimizin təhsilə bağlı nitq və çıxışlarındakı hər hansı bir istiqamət konkret mahiyyət daşıyaraq zaman ötdükcə məzmun etibarilə dəha zəngin və konseptual xarakterli müdəddələrə imdad etməyi və qayğıya xüsusi nəzər salmaq istəyirəm. Ulu Öndər Azərbaycan təhsilinin inkişafına xidmet edən ən zəruri sahə olduğunu xüsusi vurğulayırdı. O, elmlərə əzmlə yiyələnməyi, daha çox bilik və bacarıqları elde etməyi və əsas diqqəti nurlu əməllərə yönəltməyi cəmiyyətin sarsılmaz dayaqlar üzərində qurulmasının ən vacib şərtlərindən biri hesab edirdi. Mübələğəsiz deyə bilərik ki, Ümummilli Liderimizin təhsilə bağlı nitq və çıxışlarındakı hər hansı bir istiqamət konkret mahiyyət daşıyaraq zaman ötdükcə məzmun etibarilə dəha zəngin və konseptual xarakterli müdəddələrə imdad etməyi və qayğıya xüsusi nəzər salmaq istəyirəm. Ulu Öndər Azərbaycan təhsilinin inkişafına xidmet edən ən zəruri sahə olduğunu xüsusi vurğulayırdı. O, elmlərə əzmlə yiyələnməyi, daha çox bilik və bacarıqları elde etməyi və əsas diqqəti nurlu əməllərə yönəltməyi cəmiyyətin sarsılmaz dayaqlar üzərində qurulmasının ən vacib şərtlərindən biri hesab edirdi. Mübələğəsiz deyə bilərik ki, Ümummilli Liderimizin təhsilə bağlı nitq və çıxışlarındakı hər hansı bir istiqamət konkret mahiyyət daşıyaraq zaman ötdükcə məzmun etibarilə dəha zəngin və konseptual xarakterli müdəddələrə imdad etməyi və qayğıya xüsusi nəzər salmaq istəyirəm. Ulu Öndər Azərbaycan təhsilinin inkişafına xidmet edən ən zəruri sahə olduğunu xüsusi vurğulayırdı. O, elmlərə əzmlə yiyələnməyi, daha çox bilik və bacarıqları elde etməyi və əsas diqqəti nurlu əməllərə yönəltməyi cəmiyyətin sarsılmaz dayaqlar üzərində qurulmasının ən vacib şərtlərindən biri hesab edirdi. Mübələğəsiz deyə bilərik ki, Ümummilli Liderimizin təhsilə bağlı nitq və çıxışlarındakı hər hansı bir istiqamət konkret mahiyyət daşıyaraq zaman ötdükcə məzmun etibarilə dəha zəngin və konseptual xarakterli müdəddələrə imdad etməyi və qayğıya xüsusi nəzər salmaq istəyirəm. Ulu Öndər Azərbaycan təhsilinin inkişafına xidmet edən ən zəruri sahə olduğunu xüsusi vurğulayırdı. O, elmlərə əzmlə yiyələnməyi, daha çox bilik və bacarıqları elde etməyi və əsas diqqəti nurlu əməllərə yönəltməyi cəmiyyətin sarsılmaz dayaqlar üzərində qurulmasının ən vacib şərtlərindən biri hesab edirdi. Mübələğəsiz deyə bilərik ki, Ümummilli Liderimizin təhsilə bağlı nitq və çıxışlarındakı hər hansı bir istiqamət konkret mahiyyət daşıyaraq zaman ötdükcə məzmun etibarilə dəha zəngin və konseptual xarakterli müdəddələrə imdad etməyi və qayğıya xüsusi nəzər salmaq istəyirəm. Ulu Öndər Azərbaycan təhsilinin inkişafına xidmet edən ən zəruri sahə olduğunu xüsusi vurğulayırdı. O, elmlərə əzmlə yiyələnməyi, daha çox bilik və bacarıqları elde etməyi və əsas diqqəti nurlu əməllərə yönəltməyi cəmiyyətin sarsılmaz dayaqlar üzərində qurulmasının ən vacib şərtlərindən biri hesab edirdi. Mübələğəsiz deyə bilərik ki, Ümummilli Liderimizin təhsilə bağlı nitq və çıxışlarındakı hər hansı bir istiqamət konkret mahiyyət daşıyaraq zaman ötdükcə məzmun etibarilə dəha zəngin və konseptual xarakterli müdəddələrə imdad etməyi və qayğıya xüsusi nəzər salmaq istəyirəm. Ulu Öndər Azərbaycan təhsilinin inkişafına xidmet edən ən zəruri sahə olduğunu xüsusi vurğulayırdı. O, elmlərə əzmlə yiyələnməyi, daha çox bilik və bacarıqları elde etməyi və əsas diqqəti nurlu əməllərə yönəltməyi cəmiyyətin sarsılmaz dayaqlar üzərində qurulmasının ən vacib şərtlərindən biri hesab edirdi. Mübələğəsiz deyə bilərik ki, Ümummilli Liderimizin təhsilə bağlı nitq və çıxışlarındakı hər hansı bir istiqamət konkret mahiyyət daşıyaraq zaman ötdükcə məzmun etibarilə dəha zəngin və konseptual xarakterli müdəddələrə imdad etməyi və qayğıya xüsusi nəzər salmaq istəyirəm. Ulu Öndər Azərbaycan təhsilinin inkişafına xidmet edən ən zəruri sahə olduğunu xüsusi vurğulayırdı. O, elmlərə əzmlə yiyələnməyi, daha çox bilik və bacarıqları elde etməyi və əsas diqqəti nurlu əməllərə yönəltməyi cəmiyyətin sarsılmaz dayaqlar üzərində qurulmasının ən vacib şərtlərindən biri hesab edirdi. Mübələğəsiz deyə bilərik ki, Ümummilli Liderimizin təhsilə bağlı nitq və çıxışlarındakı hər hansı bir istiqamət konkret mahiyyət daşıyaraq zaman ötdükcə məzmun etibarilə dəha zəngin və konseptual xarakterli müdəddələrə imdad etməyi və qayğıya xüsusi nəzər salmaq istəyirəm. Ulu Öndər Azərbaycan təhsilinin inkişafına xidmet edən ən zəruri sahə olduğunu xüsusi vurğulayırdı. O, elmlərə əzmlə yiyələnməyi, daha çox bilik və bacarıqları elde etməyi və əsas diqqəti nurlu əməllərə yönəltməyi cəmiyyətin sarsılmaz dayaqlar üzərində qurulmasının ən vacib şərtlərindən biri hesab edirdi. Mübələ

İşgalçi Ermənistanın törətdiyi təxribat və BMT-nin Baş Assambleyasının xüsusi sessiyasının keçirilməsinin əleyhinə səs verməsi beynəlxalq sülhə, əməkdaşlıqla, inkişafa və humanizm dəyərlərinə ziddir

*Milli Məclisin deputati, YAP Siyasi Şurasının üzvü
Məlahət İbrahimqızının yap.org.az-a müsahibəsi*

- Məlahət xanım, son günlər iş-
ğalçı Ermənistan cəbhə bölgə-
sində təxribatlar törətməkdədir.
Sizcə, bu təxribatları törətməkla
erməni tərəfi hansı məqsəd gü-
dür?

- İyulun 12-də dünya özünü “demokrat” kimi qələmə verməyə çalışan təcavüzkar Ermənistəninin baş nazirinin növbəti bir təxbabatının və insanlığa və bəşeri dəyərlərə qarşı törendiyi anti-humanist əməlin şahidi oldu. Sözsüz ki, bu ateşkəs müqaviləsi bağlandıqdan sonra işgalçı dövlətin silahlı qüvvələrinin Azərbaycana qarşı törendiyi ilk hadnəde deyildi. Bugün dünyadan beynəlxalq əməkdaşlıq çərçivəsində küresel təhlükə olan koronavirusla mübarizə apardığı bir dövrde bu təxbabat töremək həm de həm de küresel sülhə qarşı edilmiş bir təcavüzkarlıq hesab edilir. Bəşəriyyət bu gün həmrəy olub dünyada tezliklə bu pandemiyadan insanlığı xilas etməyə səfərber olduğu halda Paşinyanın ve onun cinayetkar və qəsbkar hökuməti və onun işgalçı ordusunun bu əməlinə daha geniş müstəvilde, təkcə Azərbaycana qarşı cinayet deyil, bəşər insanına qarşı cinayet kimi dəyərləndirmik lazımdır.

Ölbüttə, Azərbaycanın Tovuz rayonu ərazisində sərhədlərimizin artıleriyyadan atəşə tutulması, atəşkəs rejimini kobud şəkildə pozması bilavasitə Ermenistan rəhberinin tapşırığı həyata keçirilir. Bu tipli təxribat ilk dəfə deyil, Azərbaycan Silahlı Qüvvələri her zaman olduğu kimi bu dəfə də təcavüzkar orduya lazıminca cavab atəşi və uğurlu əks-həmle tədbirləri gerçəkləşdirmiş və neticədə işğalçı dövlətin silahlı qüvvələrinin hücum cəhdinin qarşısı layiqincə alır.

Bir daha qeyd etmək lazımdır ki, bu gün işgalçı Ermənistan hökumətinin ölkəmizə qarşı atdığı bu təxribatın kökündə Paşinyan dayanır. Bu gün Paşinyan rejiminin özünüń yarıtmaz siyaseti nəticəsində ölkədəki sosial iqtisadi durumu yarıtmaz vəziyyətə gətirib çıxartmışdır. Xüsusilə də, COVID-19 pandemiyasının Ermənistanda geniş yayılması ilə son dərəcə kəskinleşmiş sosial-iqtisadi problemlər fonunda regional vəziyyəti gərginləşdirmək və ölkədaxili problemlərdən diqqəti yayındırmaq, beləliklə də onun iqtidarıının iflasının qarşısını almaqla hakimiyətinin ömrünü uzatmaq məqsədi dayanır.

- İyulun 13-də Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Təhlükəsizlik Şurasının iclasında baş verən hadisələr münasibat bildirdi və qeyd etdi ki, bütün məsuliyyət Ermənistandan hərbi-siyasi rəhbərliyinin üzərinə düşür. Bu ha-

- Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin sədrliyi ilə videokonfrans formatında keçirilmiş Təhlükəsizlik Şurasının iclasında dövlətimizin başçısının çıxışında qeyd olunan meqamlar aydın şəkilde eksini təpib. Məlumdur ki, Prezident İlham Əliyevin təşəbbüs ilə BMT Baş Assambleyasının xüsusi sessiyası bu gün baş tutub. Çox utancverici bir haldir ki, bu təşəbbüsü 130-dan çox ölkə dəsteklədiyi halda, məhz Ermənistan onun əleyhinə çıxıb və bir daha özünü rüsvay edərək yenidən dün-yadan təcrid olunub. Ermənistənin bu addımının bütün insanlıq əleyhinə bir qərar olduğunu məhərətlə if-

Klubunun XVI illik iclasının plenar sessiyasında, Aşqabadda MDB Dövlət Başçıları Şurasının məhdud tərkibdə iclasında, Münhen Təhlükəsizlik Konfransında Ermenistanın işğalçılıq siyasetini və faşist simasını ifşa etməsi, dünyanın aparıcı beynəlxalq qurumlarının Ermenistan-Azərbaycan Dağılıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı ədalətli qərarlar qəbul etməsi xarici ermənipərəst dairələri və Ermenistan hakiyyətini ciddi problemlər qarışısında qoyub. Son günlər Ermenistan tərəfindən sərhəddə töredilmiş təxribat isə rəsmi Yerevanın Ermenistan-Azərbaycan münaqişəsinin danışıqlar yolu ilə həllində maraqlı olmamasının növbəti sübutundan başqa bir şey deyildir və beynəlxalq ictimaiyyət Ermenistanın Azərbaycana qarşı işğalçılıq siyasetini və sərhəddə törediyi təxribat əməllərini kəskin şəkilde pisləməli və işğalçılığa son qoyması üçün həm də ciddi təzyiq göstərilməlidir.

Sözsüz ki, hər dəfə olduğu kimi Azərbaycan-Ermənistən sərhədin-də baş vermiş 12 iyul təxribatı Azərbaycan ictimaiyyəti tərəfindən hiddətlə qarşılanıb. Hətta sosial şe-bəkələrdə herbi əməliyyatlara baş-lamaq, sıravi vətəndaşların topla-naraq cəbhə bölgəsinə getmək, silaha sarılıraq torpaqlarımızı işğal-dan azad etmək kimi çağırışlar da səsləndiyinin şahidi olduq. Əlbəttə, bu reaksiya Azərbaycan ictimaiyyətində vətənpərvərlik hissini son-derəcə yüksək səviyyədə olduğunu bir daha nümayiş etdirir. Bu gün 7-dən 77-yə hər kəs özünü heç bir tərəddüd etmedən ehtiyatda Ali Baş Komandanın müsəlləh əsgəri hiss edir və buna hazırlıdır. Bu isə Azərbaycan xalqının və ictimaiyyətinin öz liderinə inamından irəli gə-lir. Möhtərəm Prezidentimizin sözü ilə desək, "Biz Birlikdə Güclüyük!". Bu gün Azərbaycan dünyanın 50-ən güclü ordularından biridir və Azərbaycan Ordusu Ali Baş Ko-mandanın əmri ilə qarşısına qoyu-lan istənilən vəzifəni yerinə yetir-məyə, o cümlədən torpaqlarımızı işğaldan azad etməyə qadirdir və buna hər an hazırlıdır. Sözsüz ki, düşməni qorxudan səbəblərdən bi-ri də budur.

Möhürem Prezidentimiz İlham Əliyevin Təhlükəsizlik Şurasının iclasındaki çıxışında qeyd olunduğu kimi, həyata keçirilən eks əməliyyat nəticəsində Ordumuz tərəfindən düşmənə yetərinçə adekvat cavab verilib. Daha doğrusu, hər zaman olduğu kimi şəhidlərimizin qisası alınıb, bundan sonra da alınacaqdır. Yekun olaraq demek lazımdır ki, işgalçi Ermənistən dövləti, onun bugünkü rehbəri və onu dəstəkləyən qüvvələr çox gözəl dərk edir ki, Azərbaycanın dövlət bayrağının işgal altında olan ərazilərimizdə dalğalanması günü yaxındadır. O zaman erməni xalqı, xüsusilə də erməni anaları, təcavüzkar siyaset və hakimiyət uğrunda itirdikleri oğullarının hesabını tələb edəcəklər. Məhz bu qorxu hissi də onlarda yeni-yeni təxribat və cinayət töretməyə sövq edir.

Ulu Öndər Heydər Əliyev nurlu əməlləri ilə öz adını mənsub olduğu xalqın, dövlətin, onun dəyərlərinin simvoluna çevirmiş şəxsiyyətdir

YAP Qadınlar Şurasının sədri, partiyanın İdarə Heyətinin üzvü, Bakı Slavyan Universitetinin rektoru Nurlana Əliyevanın yap.org.az-a müsahibəsi

Əvvəli Səh.

Bizim atlığımız hər bir addımda - ister ölkemizin tərəqqisində, vətəndaşları-
nın xoşbəxtliyində, gənclərimizin inkişafında, sosial problemlərimizin həllində,
insanlığımızın həyat tərzinin dəyişməsində, vətənimizin günü-gündən gözəlləş-
məsində, isterse də bütün dünyada onun nüfuzunun artmasında və s. belə düşü-
nürəm ki, Heydər Əliyevin ideyalarının sarsılmaz təməli var. Bu gün Ümummilli
Lider hər bir azərbaycanlıların tərəqqisində, qəlbində, məhəbbətində canlı bir si-
ma kimi yaşayır. Biz Azərbaycana məhəbbəti, bu vətəne hörməti, dilimizə, dini-
mizə məhəbbəti, inkişafımıza, intibahımıza doğru addımlamağı, övladlarımıza
vətənpərvərlik duyğularının aşılanmasını, orduumuza məhəbbətin, qayığının yüksəl-
məsəsinin hər birini Heydər Əliyevdən öyrənmişik. Bu gün Onun Azərbaycan-
lılıq siyaseti vətənimizin ideyalarının, dövlətimizin siyasetinin təməlində funda-
mental dayaq kimi dayanır. Ulu Öndər heç bir zaman ölməyəcək. Onun nurlu dü-
hası həle neçə - neçə nəsillerin geleçayine işiq salacaq, ən böyük azərbaycanlı-
ya həsr olunan kitablar isə tarixi canlandıraraq qürur səhnəməsinə çevriləcək.
Düşünürəm ki, əsrlər keçəcək Azərbaycan xoşbəxt bir ölkə kimi, xalqımız xoş-
bəxt bir xalq kimi yaşayacaq. və onun səadətinin təməlində Ulu Öndərin Azər-
baycanlılıq siyaseti əbədiləşəcək.

- Ulu Öndər Heydər Əliyevin müəyyənləşdirdiyi inkişaf strategiyası və cənab Prezident İlham Əliyevin davam etdirdiyi siyasetin uğurları gözümüzün önündədir. Məhz Ümummilli Lider Heydər Əliyevin əsasını qoymuş balanslaşdırılmış xarici siyaset kursunun Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilməsinin növbəsi kimi, Azərbaycan hazırda maraqların toqquşduğu yox, uzaşlığı məkan kimi çıxış edir. Bu barədə nə deyə bilərsiniz?

- Xüsusi olaraq qeyd etmək istəyirəm ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti möhtərəm cənab İlham Əliyevin Ulu Öndər Heydər Əliyevin müdrik siyasi kursunu, mütərəqqi dövlətçilik konsepsiyasını müasir dövrün çağırışlarına uyğun uğurla davam etdirməsi nəticəsində ölkəmiz öz inkişafında keyfiyyətcə yeni mərhələyə daxil olmuşdur. Bu baxımdan, son vaxtlar aparılan struktur və kadr islahatları diqqətəlayiqdir və xalqımız tərəfindən yüksək qiymətləndirilir. Aparılan islahatlar keyfiyyətə əsaslanan inkişafın təmin olunmasına, insan kapitalının keyfiyyət göstəricilərinin yüksəlməsinə, dövlətin və dövlətçiliyin möhkəmlənməsinə davamlı xidmət edir.

Cənab İlham Əliyev xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin mənevi-siyasi dövlətçilik irlisinin layiqli davamçısıdır. Müstəqil Azərbaycan dövlətini qurub-yaratmış böyük tarixi şəxsiyyətin arzularını həyata keçirərək bu dövləti zamanının böyük inkişaf reallıqlarına yetirmiş varisdir. Azərbaycanla bağlı yarımcıq arzularını, başa çatmamış planlarını, bu dövlət timsalında həyatının ən dəyərli mənevi mirasını böyük inam ve ümid hissi ilə Ona etibar etmiş Ümummilli liderin bu inamını xalq ve dövlət qarşısındaki misilsiz xidmətləri ilə doğruldan nadir şəxsiyyətdir. Dövlət rəhbərlik missiyasına "Mən hər bir Azərbaycan vətəndaşının Prezidenti olacağam" bəyanatı ilə başlayan cənab İlham Əliyev bu illerdə ölkə başçısı kimi üzərine düşən bütün vəzifələri yerinə yetirdi. Xalq qarşısında vədlərinə əməl etdi. Ötən illəri Azərbaycanın sürətli inkişaf mərhələsinə çevirdi. Bu gün Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycanın istər daxili, istərsə də xari-ci siyasetində əldə edilən hər bir nailiyyət Ulu Öndər Heydər Əliyevin zəkasının təcəssümü, onun milli tərəqqi ideyalarının təzahürüdür.

Müstəqil dövlətimizin iqtisadi potensialının əsası şəkildə yüksələməsi, maliyyə imkanlarının tarixi maksimuma çatdırılması, Azərbaycanın bölgədə əsas söz sahibine çevrilmesi müasir tariximizin mühüm reallıqlarıdır. Bu gün ölkəmiz regionun siyasi mənzərəsini dəyişən möhtəşəm layihələrin təşəbbüskarıdır. Prezident İlham Əliyevin möhkən siyasi iradəsi və prinsipiallığı ilə möhtəşəm transmilli enerji və nəqliyyat layihələrinin reallaşmasını təmin etməsi ilə Azərbaycanın çağdaş tarixinin ən şanlı səhifələri yazılıdır. Ölkəmiz indi Avropanın enerji təhlükəsizliyinin əsas təminatçılarındandır. Azərbaycan beynəlxalq Şərqi-Qərb, Şimal-Cənub nəqliyyat qovşağı kimi məsuliyyətli vəzifəni layiqincə yerinə yetirir. Zamanın uzaq çağlarında karvanların əhatə addımları ilə tarixə nizam verən qədim İpek Yolu yənə Azərbaycandan keçir. Dünyanın müxtəlif səmtlərində ayrılan, kəsişən, çarpzalaşan yollar, ziddiyətli geopolitik maraqlar Azərbaycanda birləşib öz axarında gələcəyə doğru davam edir. Azərbaycanın iştirakı ilə yeni bir tarix yazılır. Bütün bunlar, tebii ki, cənab İlham Əliyevin metin və qətiyyətli addımlarının neticəsidir. Azərbaycanın regional siyasetde və dünya iqtisadiyyatında rolu və əhəmiyyəti getdikcə genişlənir. Beynəlxalq tərəfdəşlər Azərbaycanın gələcəyinə inanır, ölkəmizi, Onun rehberliyinə etibar edir. Zəngin sərhədlərə malik bu ölkədə böyük perspektivlər növrür.

Azerbaycanla bağlanmış tərəfdəşləq müqavilələrinin müddətinin zamanla uzadılması bu inamın, güvenir ifadəsidir. Yüksek intellekti, praqmatik düşüncəsi, müasir dünya siyaseti və iqtisadiyyatı haqqında dərin bilikləri, mütərəqqi ide-yaları ilə müasir çağda tekce bir xalqa, dövləte deyil, ümumən beşarıyyətə böyük faydalara getirən Prezident İlham Əliyev beynəlxalq məqyasda sözünün böyük çəkisi olan Liderdir. Onun unikal siyasetində Azərbaycan bütün dünyani birləşdirir. Azerbaycanın milli maraqları ilə bağlı dünyada cərəyan edən proseslərə dair Onun Öz baxışları var. Heç bir amil Azərbaycan Respublikasının Prezidentini Öz qətiyyətli mövqeyindən çekindirmek gücündə deyil. Bütün dünyada Onun rəyi ilə hesablaşırlar. Çünkü cənab İlham Əliyev yürütdüyü siyasetə, mürəkkəb qlobal proseslərdə tutduğu düzgün mövqe ilə, ən əsası isə, Azərbaycana qazandırdığı sarsılmaz güc ilə dönyanın inamını qazanıb. Azərbaycanın regionda, ümumiyyətlə, dünyada söz sahibi olması, ölçülü-biçili mövqeyinin qəbul edilməsi, zərgər dəqiqiliyi ilə hesablanmış balanslı siyasi kursun ve diplomatianın son nticədə

ölkəmizə böyük siyasi dividentlər qazandırması məhz bu amildən qaynaqlanır. Cənab İlham Əliyev Heydər Əliyevin təkcə yarımcıq qalmış arzularını tamamlaşdırmağı istəyirdi. Minilliklər boyu Azərbaycan xalqının inkişafında, milli dövlətçilik onanələrimizin formalوشاسinda xidmetləri olmuş bütün dahi şəxsiyyətlərimizin əlçatmaz arzularını reallığa çevirdi. Mümkünsüz görünənləri mümkün etdi. Son dərəcə çətin tarixi-siyasi şəraitdə, geostrateji maraqların toqquşduğu meydanda Azərbaycanı zamanın sərt sınaqlarından şərəfle çıxardı. Məhz buna görə de bu fenomenal şəxsiyyətlərin formalasdırıldıqları dövlətçilik dəyərləri hər zaman xalq üçün bir mənəvi istinadğad olacaq. Onların xalqa, dövlətə qazandırıldıqları tarixi nüailiyətlərin sirləri, fövqəlmürəkkəb durumlardan çıxış yolu tapmaq məharəti esrlər sonra da əhəmiyyətini itirməyəcək, örnəye çevriləcək. Milli dövlətçiliyimizin möhkəm teməl və ideyaları kimi yeni nəsiller tərefindən uzun illər öyrəniləcək. Azərbaycan dövlətçiliyini, istiqlalımızı nurlandıran mayak kimi geleceyə aydın yol göstərəcək.

“Qüdrətli Azərbaycan Ordusu işgalçi Ermənistanın növbəti hərbi təxribatının qarşısını qətiyyətlə aldı”

*Siyavuş Novruzov YAP İcra katibinin müavini,
Milli Məclisin Regional məsələlər komitəsinin sədri*

Ermənistan dövlətinin faşist, irqçi və terrorçu mahiyyətə malik olması inkaredilməz həqiqətdir. Beynəlxalq hüquq normalarını kobud surətdə pozan bu ölkə, eyni zamanda, işgalçi və təcavüzkar mövqeyini davam etdirməklə sivil dəyərlərə məhəl qoymur, pandemiyə şəraitində də təxribatçı fəaliyyətini davam etdirir. Son bir neçə ay ərzində dövlət sərhədində Ermənistan tərəfindən hərbi təxribatlar törədilməsi nəticəsində hərbiçilərimizlə yanaşı, mülki şəxslər də xəsarət almış və həlak olmuşlar.

İyulun 12-də günorta saatlarından başlayaraq Ermənistan silahlı qüvvələrinin Azərbaycan-Ermənistan dövlət sərhədinin Tovuz rayonu istiqamətində ateşkəs rejimini kobud şəkildə pozaraq artilleriya qurğularından istifadə etməkə mövqelərimizi atəşə tutmaları da bunun növbəti bariz nümunəsidir. Əlbəttə, məqsəd bəhs olunan istiqamətdə mövqeləri elə keçirmek olsa da, artilleriya, minaatan və tankların tətbiqi ilə gedən gecə döyüşlərində bölməlerimizin dəqiq atəşi ilə düşmənin dayaq məntəqəsi, artilleriya qurğuları, hərbi hissəsi ərazisində avtomobil texnikası və canlı qüvvəsi məhv edilib. Beləliklə, işgalçi və terrorçu Ermənistanın növbəti təxribatının qarşısı qətiyyətlə alınıb, düşmənə layiqli cavab verilib.

Azərbaycan Ordusu işğal altında olan torpaqlarımızı azad etməyə qadirdir

Ümumiyyətə, Ermənistan tərəfinin bütün texribatçı hərəkətləri və cəhdləri qüdrətli Azərbaycan Silahlı Qüvvələri tərəfindən iflasa uğradılır, dövlətimiz öz sərhədlərini qoruyur, eyni zamanda, operativ vəziyyətə nəzarət edilir. Faktdır ki, Azərbaycan güclü orduya malikdir və Silahlı Qüvvələrimiz Ali Baş Komandanın emri ilə torpaqlarımızı işğaldan azad etməyə qadır. Azərbaycan Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin diqqət və qayğısı sayesində həyata keçirilən uğurlu ordu quruculuğunun nəticəsidir ki, Azərbaycan Ordusu yüksək döyük hərəkətliliyinə malikdir və qarşıya qoyulan istənilən tapşırığı yerinə yetirmək gücündədir. Bunlarla yanaşı, ordumuz bu gün ən müasir texnika və silahlarla təmin olunub, ölkəmizin hərbi sənaye kompleksi inkişaf edir. Bunlarla yanaşı, kadr potensialının inkişafı, orduda peşəkarlığın daimi olaraq yüksəldilməsi Silahlı Qüvvələrimizin gücünü artırır, çox əhəmiyyətli amildir. Bir sözlə, Azərbaycan Ordusunun hərbi-texniki təchizat səviyyəsi müasir tələblərə və NATO standartlarına uyğundur, kadr-mütəxəssis ehtiyati isə öz vəzifələrini layiqinçə yerinə yetirən peşəkarlardan ibarətdir.

Ən mühüm məsələlərdən biri budur ki, Azərbaycan Silahlı Qüvvələrində sağlam

ənəvi-psixoloji durum, ruh yüksəkliyi, zünənim, güclü vətənpərvərlik hissəleri ökm sürür. Bu səbəbdən cəmiyyətimiz Zərbəyancan Ordusuna vahid mərkəzdən tərə olunan, maddi-texniki bazası, intellektual potensialı xeyli möhkəmlənmiş, iş-nilən döyüş tapşırığını yerinə yetirməyə adır bir qüvvə kimi böyük inam bəsləyir.

Azərbaycan Ordusunun döyüş meydandasında öz gücünü göstərməklə bu inanılmaz yere olsadılarını sübuta yetirib. Hələ Aprel döyüşləri ve Naxçıvan əməliyyatı Azərbaycanın işğal faktı ilə barişmayacağını nümayiş etdirmişdi. Məhz Ermənistən silahlı qüvvələrinin Azərbaycan-Ermənistən dövlət sərhədinin Tovuz rayonu istiqamətində təxribat törətmək cəhdinin qarşısının qətiyyətlə alınması da bir məqamdan xəber verir: Azərbaycan dövləti işgalçı ölkənin təxribatlarına dözmək niyətində deyil, düşmənə layiqli cavab vermək əzminde və gücündədir. Bu, eyni zamanda, Azərbaycan Ordusunun gücünü, hərbiçilərimizin rəşadət və cesarətini düşmənə bir daha əyani surətdə nümayiş etdirdi. Hadisələr həm də erməni təhlükə maşınının Ermənistən ordusunun gücünü haqqında formalasdırıldığı mifin, bu cür iddiaların heç bir əsası olmadığını növbəti dəfə göstərdi.

**Antimilli ünsürlər növbəti
dəfə işgalçı Ermənistanın
maraqlarını müdafə edir və
dövlətimizə qarşı
düşməncilik mövqeyi
ortaya qoyur**

Bu hadiseler ve proseslerin fonundan “sapı özümüzden olan balta”ların, yeni ölkemizdəki və respublikamızın sərhədlərindən kənardə məskunlaşmış “beşinci kolon”un Ermənistanın maraqlarını müdafiə etməsi faktı növbəti dəfə aşkara çıxdı. Daha dəqiq desək, “Milli şura” adlanan qondarma antimillili dərnəkdə toplaşanlar, o cümlədən Əli Kərimli, Cəmil Həsənli kimisi antimillili ünsürlerin, həmçinin Sevinc Osmanqızı, Qənimət Zahid kimilərin sosial şəbəkələr vasitəsilə Azərbaycan dövlətinə qarşı qarayaxma, şer-böhtən kampaniyaları aparmaları onların ermənipərest

**“Düşmən bilməlidir ki,
Azərbaycan Ordusu istənilən
anda işgalçı erməni qoşunlarını
məhv etməyə hazır və qadirdir”**

On illerdir, yüz illerdir içini kin-küdürü, kif, məkr basmış, ruhu çirkabla dolmuş ermənilər və qondarma Ermənistan dövləti öz mahiyətini bir daha və adəti üzrə açıb gösterdi. Niyətinin, məqsədinin xəstə düşüncələrdən yoğunulmuş zəhərli və məkrli planlardan, insanlıq və bəşər əleyhinə cinayətlərdən o vana kecmə-

mövzusunu bir dəfə təcdirledi.

Onlar baş veren incidentle bağlı yalan meşumatlar yayaqla həm insanları aldatmağa, həm də cəmiyyətdə mənəvi-psixoloji düşkünlik yaratmağa çalışmaqla Azərbaycan xalqına və dövlətinə qarşı düşməncilik mövqeyindən çıxış etdiklərini bir daha nümayiş etdirdilər. Əlbəttə, bu reallıq ondan xəbər verir ki, ermənipərest dairələrin sıfarişlərini yerinə yetirən həmin anti-milli ünsürler ölkədə vəziyyətin pisləşməsi və dağdırıcı ambisiyalara əsaslanan şəxsi maraqlarını təmin etmək üçün Ermənistən təxribatçı hərəkətlərini dəstəkləyirlər. Yəni “beşinci kolon” faktiki olaraq ərazisinin 20 faizi işğal edilən, qaçqın və məcburi köçkünlərin vəziyyətinə düşmüş bir milyondan çox vətəndaşının fundamental hüquqları kütlevi surətdə pozulan Azərbaycan dövlətinin deyil, işğalçı, terrorçu, irqçi və faşist mahiyyətə malik Ermənistanın maraqlarının müdafiəçisi qismində çıxış edir.

1992-1993-cü illerde hakimiyyətde olan AXC-Müsavat cütlüyünün xeyanətkar, antimilli fəaliyyəti nəticəsində Azərbaycanın torpaqlarının, o cümlədən Kəlbəcərin, Şuşanın, Laçının işgal altına düşməsi danılmaz həqiqətdir. Bu radikal qruplaşma o zaman hakimiyyətə gəlmək üçün Azərbaycanın torpaqlarının işgali faktına göz yummuş, dövlətin milli maraqlarını öz "kreslo sevgiləri"ne qurban vermişdilər. Bu gün isə həm adını "müxalifət" qoyaraq ölkə daxilində təxribatçı fəaliyyətlə məşğul olan, ictimai rəyi çasdırmağa çalışan antimilli dəstə, həm de xaricdəki xeyanətkarlar eyni mövqedən çıxış edirlər. Yəni "Azərbaycan üçün ne qədəri pisdirse, bizim üçün o qədər yaxşıdır" prinsipi ilə yaşayan "beşinci kolon" Ermənistənin təxribatçı hərəkətlərini və təcavüzkar mövqeyini dəstəkləməkə ermənipərest dairələrdən mədet umur. Amma qüdrətli Azərbaycan Ordusu və onun məglubedilməz Silahlı Qüvvələri Ermənistana, xalqımız isə bu antimilli ünsürlərə layiqli cavab verməklə öz yerini göstərir. Bir sözlə, işgalçı Ermənistənin və xeyanətkar radikal qüvvələrin dağıdıcı arzuları gerçəkləşmir, təxribatçılar hər zaman iflasa və məglu-

diyini ve keçməyəcəyini bir daha sübuta yetirdi. Kifayət qədər, sənsuz və sonu görünməyən problemlərlə, tələ-tümlərə çalxalandığı bir dövrde yenə də fitnəkarlığından, təxribatından, haylığından el çəkmədi, Azərbaycanla sər-hedin Tovuz istiqamətində yenidən qan tökməyə, gərgin vəziyyəti, sülhə ümidişlərin tam ölezidiyi bir dönmədə, bir daha gərginləşdirməyə cəhd göstərdi. Qandan doyma-yan işğalçı dövlət və onun cinayetkar herbçiləri, əsgərlə-ri elə annindəca öz qanlarında boğuldular, müzəffər və iigid Azərbaycan əsgəri düşmənə bir an olsun belə fürsət ver-mədi, onu geri oturtdı. Azərbaycan Ordusu bir daha nə-yə və nələrə qadır olduğunu, ola biləcəyini göstərdi. Şə-hidlər də verdik, yaralılarımız da var. İstəsek də, istəmə-sək də, bunlar amansız müharibənin qanunlarıdır. Amma bizim əsgər, bizim oğullar, bizim şəhidlər öz Vətənlərinin keşiyini çəkərkən, onun sərhədlərini göz bəbəyi kimi qo-ruyarkən, mənfur qonşularдан fərqli olaraq, başqalarının ərazilərinə göz dikməyərkən Şəhid oldular. Torpaq, Ana Vətən uğrunda Şəhid oldular, Şəhidliye, Tanrıının ən Uca dərgahına ucaldılar. Özləri ilə bərabər Vətənlərini, bizləri də ucaldılar, Özləri ilə birgə bizləri - Azərbaycan xalqını, Azərbaycan türklərini də ölümsüzləşdirildilər.

Bu sözləri AZƏRTAC-a Milli Məclisin deputatı, professor Jala Əliyeva söyləyib.

Deputat deyib: "Heç təsadüfi deyil ki, hadisələrdən heç bir sutka keçməmiş Ali Baş Komandan, Prezident İlham Əliyevin sədrliyi ilə Təhlükəsizlik Şurasının təcili iclası keçirildi. Dövlətimizin başçısı öz çıxışında bir daha Ermənistən antiinsani, cinayetkar addimlarını pisledi. Prezident dedi: "Deyə bilərəm ki, Ermənistən növbəti təxribatının qarşısı qətiyyətə alınmışdır, adekvat cavab verilmişdir. Hərbçilərimizin qisası alınmışdır. Ermənistən tərəfinin bütün cəhdləri iflasa uğradı, Azərbaycan öz dövlət sərhedini qorudu və Ermənistən əsgərləri bir santimetr belə Azərbaycan torpağına keçə bilməmişlər...". Ali Baş Komandanımız, həmçinin bir daha qeyd etdi ki, bu çırkin və məkərli siyaset Ermənistəni uçuruma aparacaq. Eyni zamanda, baş verənlərə görə, bütün məsuliyyət Ermənistən rəhbərliyi üzərinə düşür və düşəcək. Azərbaycan öz ərazi bütövlüyünü bundan sonra da qoruyacaq, öz sərhədlərimizi qoruyacaq. "Dünən günorta saatlarında və bu gün gecə düşmənə vurulmuş sarsıcı zərbələr bir daha onu göstərdi. Həlak olan hərbçilərimizin qisası alındı və onların qanı yerde qalmayıb və qalmayaçaq", - deyən Ali Baş Komandan bir daha qətiyyətlilikle və əminliklə bəyan etdi ki, bütün imkanlardan istifadə edib özümüzü qoruyacaq və düşmənə yenidən onun öz yerini göstərəcəyik. Əsl Prezident mövqeyi, əsl Ali Baş Komandan iradəsi, qətiyyəti. Bəli, düşmən bilməlidir və bilsin ki, Azərbaycan Ordusu Ali Baş Komandanının rəhbərliyi və əmri ilə istənilən anda Ermənistəni, işğalçı er-

Baş Prokurorluq: Ermənilərin törətdiyi əməllərlə bağlı cinayət işi başlanılıb

Azərbaycan Respublikası Baş Prokurorluğu məlumat yayıb. Baş Prokurorluğun Mətbuat Xidmətindən SİA-ya daxil olan məlumatda deyilir: 2020-ci il iyulun 12-də günorta saatlarından başlayaraq Ermənistandan silahlı qüvvələrinin bölmələri Azərbaycan-Ermənistən dövlət sərhədinin Tovuz rayonu istiqamətində mövqeləri əla keçirmək məqsədi ilə atəşkəs rejimini kobud şəkildə pozaraq gərginliyi artırmaq məqsədilə növbəti hərbi təxribat törətməklə iriçarlı pulemyotlardan, qumbaraatanlardan, snayper tüfənglərindən, minaaatanlardan və di-qər artilleriya qurğularından istifadə etməklə mövgələrimizi atəsə tutmadla hücuma kecmək cəhdil ediblər.

Ermenistan özünün təcəvüzkar və terrorçu mahiyətini növbəti dəfə nümayiş etdirməkklə mili edavət və düşməncilik niyyəti ilə dinc əhalinin sıx yaşadığı əraziləri artilleriya atəşinə tutub, nəticədə Azərbaycan Ordusunun bir neçə hərbi qulluqçusu şəhid olub, digərləri müxtəlif dərəcəli bədən xəsarətləri alıb, o cümlədən cəbhə bölgəsindəki Tovuz rayonu Ağdam kənd sakını həlak olmaqla ümumilikdə mülki əhaliyə mühüm ziyan dəyib. Təcavüzkar Ermenistan bu kimi təxribatçı əməlli ilə beynəlxalq hüququn fundamental norma və prinsiplərini kobud şəkildə pozaraq keskin eskalasiya yaratmaqla Azərbaycan Respublikasının suverenliyinə və ərazi bütövlüyünə qarşı yönələn açıq qəsdlər edib. Ermənistanın hərbi qulluqçuları tərəfindən Azərbaycanın dinc əhalisine qarşı yönələn hərbi cinayətlər qeydə alınaraq hal-hazırda hadisə yerinde fəaliyyət göstərən istintaq qrupu tərəfindən müvafiq qaydada sənədləşdirilir, həmin faktlar üzrə Respublikanın Hərbi Prokurorluğununda Cinayet Məcəlləsinin müvafiq maddələri ilə cinayət işi başlanıb, erməni hərbçilərinin törətdikləri bəşəriyyət əleyhinə olan cinayət faktlarına dair müvafiq sübutların toplanılması istiqamətində hazırda intensiv istintaq harakətləri həvətə keçirilir.

Hərbi cinayətlər töretdilmiş Ermenistan silahlı qüvvələrinin hərbi qulluqçularının beynəlxalq hüquq normaları çərçivəsində məsuliyyətə cəlb edilərək cəzalandırılmalarını təmin etmək məqsədi ilə müvafiq təbəqələr Görüləcəkdir. Düşmən hūcumunun qarşısını alarkən döyüdə şəhid olan hərbi qulluqçularımızın qəhrəmancasına göstərdiyi yüksək ezmə və sücaeti hər zaman Azerbaycan xalqının xatirəsində abediyə vasavacaqdır.

Heydər Əliyevin ermənilərin əsassız ərazi iddialarına qarşı mübarizəsi (1969-1987-ci illər)

“6 0-70-ci illərdə erməni millətçiləri Dağlıq Qarabağı Azerbaycandan ayırb Ermənistana birləşdirmək cəhdələrindən əl çəkməmişdilər.

Onlar dəfələrlə çox qızışın fəaliyyətə başlamışdır. Ancaq onların qarşısı alınmışdır. Mən bunların şəxsən şahidiyəm və bir çox həllarda həmin cəhdələrin qarşısının alınmasının təşkilatçıyıam”.

Heydər Əliyev Ümummülli lider Otuz beş ilə yaxın bir müddətdə Azərbaycanın taleyi dahi şəxsiyyət, müdrik dövlət xadimi, ulu öndər Heydər Əliyevlə bağlı olub. Ümummülli lider Heydər Əliyevin zəngin irsi müstəqil Azərbaycan dövlətinin inkişaf və tərəqqisi yolunda, indiki və gələcək nəsillər üçün əvəzsiz sərvət, böyük qurur və iftixar mənbəyidir. Bu irsi öyrənmək və təbliğ etmək bizim hər birmizin məsul və şərfli borcudur. Ümummülli lider Heydər Əliyevin müdrik rəhbərliyi, həyata keçirdiyi düşünülmüş, məqsədönlü tədbirləri hesabına 1969-1982-ci illər Azərbaycanın intibah dövrü kimi tarixən əlçatılmışdır. XX əsrin 70-80-ci illəri Azərbaycanın ictimai-siyasi, sosial-iqtisadi və mədəni inkişafında özünəməxsus və spesifik xüsusiyyətləri ilə səciyyələnən mühüm bir tarixi zaman kəsiyidir. Bu dövrədə həyata keçirilən tədbirlər mehz Ümummülli Liderin adı və onun fəaliyyəti ilə bağlıdır. Ulu Öndər çox bacarıqlı, son dərəcə təcrübəli dövlət başçısı və müdrik siyasi xadim kimi bir sira çətin və mürəkkəb vəzifələrin öhdəsində müvəffeqiyətə gəlmək bacarığı nümayiş etdirir. Həmin dövrədə Azərbaycanda bütün sahələrdə ölkəmizin milli mənafələrinin qorunmasına yönəlmış bir sira mühüm addımlar atılıb və bu nailiyyətlər o vaxt hakimiyətdə olan Ümummülli Liderin rəhbərliyi və prinsipiallığı nəticəsində mümkün olub.

SIA Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəciliyik Akademiyasının professoru, siyasi elmlər doktoru Elçin Əhmədovun ulu öndər Heydər Əliyevin ermənilərin əsassız ərazi iddialarına qarşı mübarizəsindən bəhs edən məqaləsini təqdim edir.

1969-cu il iyulun 14-də Ümummülli lider Heydər Əliyevin respublika rəhbəri seçilməsi ilə Azərbaycanın taleyində ve tarixində dönüs başlandı. Bu şərflə tarixdə, 1969-1982-ci illərdə bütün sahələrdə əldə edilən tərəqqi yüksəlişde Azərbaycan KP MK-nin 1969-cu il 5 avqust tarixli Plenumu böyük bir program sənədi olmaqla mühüm əhəmiyyətə malik olub. Bu proq-

ram sənədi əsasında həyata keçirilən tədbirlər nəticəsində Azərbaycanda tənəzzüldən tərəqqiye dönüs başlayıb. Heydər Əliyevin hakimiyətə gelmesi və bu program sənədini irəli sürmesi ilə Azərbaycanda dirçəliş, inkişaf, cəmiyyətin keyfiyyətə irəliyə, milli özünüqayıdışa dönüş mərhəlesinin başlanğıcı qoyulub. 1969-1982-ci illərdə Azərbaycanın ictimai-siyasi, o cümlədən sosial-iqtisadi və mədəni həyatında milli intibah dövrü başlayıb. Ümummülli lider Heydər Əliyevin Azərbaycana sovet dövründə rəhbərliyi zamanı (1969-1982) Qarabağa çox böyük diqqət və qayğı göstərmiş, Azərbaycan milli maraqlarını hər zaman uca tutmuşdur. Bu dövrədə onun qətiyyəti sayəsində erməni iddiaları hər zaman iflasa uğramışdır.

XX əsrin 60-cı illərinin ortalarında Ermənistan SSR-də növbəti dəfə antiazərbaycan təbliği geniş miqyas alımağa başladı. 1965-ci il aprelin 23-də İrəvana qondarma "erməni soyqırımı"nın 50 illiyi, quldur Andronikin işə anadan olmasına 100 illiyi Ermənistan SSR-də tentənəli sürətdə qeyd edildi. Hələ Dövlət Təhlükəsizliyi Komitəsinin (DTK) sədri olarkən erməni millətçilərinin əsassız ərazi iddialarının qarşısı dəfələrlə alınmış, onların fitnahkar niyyətlərinin qarşı mübarizəni daha da gücləndirmiş və bu istiqamətdə həyata keçirilən tədbirlərə şəxsən nəzarət etmişdir. Həmin dövrədə ermənilərin təbliğatının bir hissəsinə də tarixin saxtalaşdırılaraq yudurma erməni tarixinin yaradılması, azərbaycanlıların vəhşi bir milət kimi təqdim edilməsi istiqamətdə müxtəlif məzmunlu əsərlərin yazılması, bu yalanların reallıq kimi bilərkədən dərsliklərə salın-

Azərbaycanın milli maraqlarını hər

zaman uca tutan görkəmli dövlət xadimi

1969-cu il iyulun 14-də Heydər Əliyevin respublika rəhbəri seçilməsi ilə xalqımızın mənəvi-əxlaqi dəyərlərinə söykənən genişmiş yaslı tədbirlərin həyata keçirilməsi insanlarda milli ruhun oyanışını şərtləndirdi. Bu baxımdan ümummülli lider Heydər Əliyevin Azərbaycana sovet dövründə rəhbərliyi zamanı (1969-1982) Qarabağa çox böyük diqqət və qayğı göstərmiş, Azərbaycan milli maraqlarını hər zaman uca tutmuşdur. Bu dövrədə onun qətiyyəti sayəsində erməni iddiaları hər zaman iflasa uğramışdır.

masının təşkili, bununla da planlarının növbəti mərhəlesini həyata keçirmək məqsədilə erməni gəncələri arasında ifrat millətçiliyin və düşmənciliyin təbliğ edilməsi idi.

Sovet dövründə erməni millətçiləri imkan düşdükə Azərbaycan torpaqlarına əsassız iddialar irəli sürürdülər. Ancaq Heydər Əliyev Dağlıq Qarabağın tarixini, coğrafiyasını, iqtisadiyyatını, orada yaşayanların düşüncələrini gözəl biliirdi. Hələ Azərbaycan SSR DTK-nin sədri olarkən erməni millətçilərinin əsassız ərazi iddialarının qarşısı qətiyyətə alınmışdı. Belə ki, Heydər Əliyev 1967-ci il iyun ayının 26-da Azərbaycan KP MK-nin birinci katibi V.Axundova məktubunda yazırı ki, iyun ayının 23-dən 24-nə keçən gecə Xankəndidə bəzi küçələrdə erməni dilində 8 x 9 sm. ölçündə 300 vərəqə yayılmışdır. Həmin vərəqələrdə ermənilər tərefindən Dağlıq Qarabağın Ermənistan SSR-ə birləşdirilməsi tələb edilir və millətçi fikirlər irəli sürüldürd. Məktubda qeyd edilirdi ki, vərəqənin müəlliflərini axtarır tapmaq, eləcə də digər lazımi tədbirləri görmək üçün Xankəndiyə eməliyyat qrupu göndərilmiş və təqsirkarlar ciddi cəzalandırılmışdır. Həmin ildə təkçə Dağlıq Qarabağda 1200-dən artıq belə vərəqə hazırlanıb yayılmışdır. Qısa müddət ərzində belə vərəqələri hazırlayanlardan 13 nəfər, yayanlardan isə 17 nəfər saxlanılmışdır.

1967-ci ilin əvvellərində erməni millətçiləri tərefindən əvvəlcədən hazırlanan plana əsasən Dağlıq Qarabağda milliyyətə erməni olan şəxs qətl yetirilmişdir. Planın ikinçi mərhələsinə uyğun olaraq xüs-

si erməni təhrikçilərinin rəhbərliyi altında kütlə bu ölüm hadisəsi ilə bağlı məhkəmə iclasının keçirildiyi kinoteatrın zalına girərək şübhəli şəxs kimi həmin prosesdə dindirilən 2 azərbaycanlı zorla mühafizəçilərin elindən alıb xüsusi amansızlıqla öldürmüştürlər. Təqsirləndirilən, lakin sonradan bərəət almış digər azərbaycanlı isə dustaq maşını ilə birləşdə yandırılmışdır. Burada əsas məqsəd hadisələri qızışdırıb milli zəmində qarşıdurma töötəmek, nəticədə azərbaycanlıların bütün Qarabağ ərazisindən köçürülməsini və erazinin Ermənistana birləşdirilməsinin təməlini qoymaq idi. Lakin Azərbaycan təhlükəsizlik orqanlarının, xüsusile Ümummülli liderin əmək mədaxiləsi nəticəsində bu hadisələrin qarşısı qısa müddətdə alınmışdır. İşin istintaqını Heydər Əliyev şəxsən öz nəzarətinə götürmüşdür. Həmin məsələni dərindən araşdırmaq üçün Xankəndiyə getmiş, cinayətkarlar haqqında istintaq işi açılmış və onlar layiqli cəzalarını almışdır. O vaxt Heydər Əliyev 15 gün Dağlıq Qarabağda olmuş, eləcə də, Şuşaya getmişdir. Şuşada olarkən 1905-1906, 1918-1920-ci illərdə ermənilərin təcavüzü nəticəsində dağıdilmiş və yandırılmış evlərin hələ də bərpa edilmədiyiini görmüşdür. O, Şuşa şəhərinin Azərbaycan xalqının böyük bir tarixi abidəsi, incisi kimi bərpa etdirilməsinin zəruriliyi qənaətine gəlmiş və Bakıya qayıtdıdan sonra şəhərin belə veziyətədə saxlanılmasıının mümkün-süzlüyü barədə mülahizələrini Azərbaycan rəhbərlərinə söyləmişdi.

Hələ 1969-cu ildən, yeni Ümummülli lider Heydər Əliyev hakimiyətə gəlməmişdən əvvəl Ermənistan Azərbaycanla sərhəd olan bəzi əraziləri ələ keçirmək istəyirdi. Erməni rəsmi dairələri və alimləri hətta XX əsrin 20-ci illərinin saxtalaşdırılmış xəritələrini ortaya çıxarmışdır. Ərazi məsələsinə dair danışıqlar artıq müzakirə obyektinə çevrilmişdir. 1967-ci ildə Ermənistan SSR-in millətçi dairələri Azərbaycan SSR-in daxili işlərinə qarışaraq DQMV-nin azərbaycanlı əhalinin yaşadığı məntəqələrin inkişafı üçün ayrılan vəsaitin bölünüb təsdiq olunmasına hər vəchle mane olmağa çalışırdılar. Mərkəzi SSRİ hökumətinin təzyiqi ilə Azərbaycan SSR Ali Sovetinin Rəyasət Heyeti 1969-cu il mayın 7-də Ermənistan SSR-ə sərhəd rayonlarının ərazilərindən 2 min hektardan çox torpağın Ermənistan SSR-ə verilmesi haqqında hələ 1938-ci il mayın 5-də qəbul etdiyi qərarı təsdiq etdi.

Heydər Əliyev 1969-cu il iyulun

Heydər Əliyevin ermənilərin əsassız ərazi iddialarına qarşı mübarizəsi (1969-1987-ci illər)

14-də Azərbaycan SSR-in rəhbəri seçilən kimi bu məsələni ön plana əldədi ve bu qərarın icrasını dayandırdı. Azərbaycan xalqının mənafeyini hər şəydən üstün tutan Heydər Əliyev nə qədər təhlükeli olsa da, təzyiqləri redd edərək prinsipial mövqə göstərdi, erməni millətçilərinin qarşısını qətiyyətlə aldı. Moskvadakı bəzi qüvvələrin və Ermənistən rəhbərlərinin cəhdlərinə baxmayaraq, Heydər Əliyev həmin qərarın həyata keçirilməsinə imkan vermedi.

Lakin ermənilər öz çirkin niyyətlərindən əl çəkmirdilər. 1970-ci illərdə də ermənilər Dağlıq Qarabağ məsələsini yenidən ortaya atsalardı, onların bu isteklərinin qarşısı qətiyyətlə alılmışdı. 1977-ci ildə SSRİ-nin yeni Konstitusiyası qəbul edilərkən Ermənistən SSR rəhbərliyi erməni millətçilərinin təhribi ilə yenidən Azərbaycan SSR-in DQMVi-nin ərazisinin Ermənistən SSR-ə birləşdirilməsi ilə bağlı SSRİ mərkəzi hökumətinin müraciət etmişdi. 1977-ci il noyabrın 23-də keçmiş SSRİ Nazirlər Soveti Rəyasət Heyetinin iclasında Ermənistən SSR rəhbərliyinin təkidi ilə Azərbaycan SSR-in Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayəti ərazisinin Ermənistən SSR-ə birləşdirilməsi məsəlesi müzakirə olunmuş və bununla bağlı təkli iżli sürülmüşdü. Məsələdən xəbər tutan Heydər Əliyev ermənilərin bu cəhdlərinin qarşısını almaq üçün qəti addımlar atmışdır. Bu məqsədə Heydər Əliyevin tapşırığı ilə elmi arayış hazırlanmış, sonra bu sənəd Azərbaycan KP MK Siyasi Bürosunda müzakirə edilərək Ermənistən SSR rəhbərliyinin iddialarının əsassız olması haqqında qərar qəbul edilmiş və həmin qərar keçmiş SSRİ rəhbəri L.Brejnevə təqdim olunmuşdur. Heydər Əliyevin atlığı qəti addımlar nəticəsində ermənilərin bu niyyəti baş tutmamışdır. Ümumiyyətlə, Heydər Əliyevin qətiyyətli mövqeyi hər zaman SSRİ rəhbərliyində olan erməni millətçilərini çox narahat etmiş və onların öz çirkin niyyətlərini həyata keçirmələri üçün ciddi bir maneə olmuşdur.

Heydər Əliyevin Dağlıq Qarabağda milli ruhun yüksəlməsi istiqamətində qətiyyətli addımları

Bu dövrde Heydər Əliyevin fəaliyyətinin mühüm əhəmiyyət daşıyan istiqamətlərindən biri Dağlıq Qarabağda milli ruhun oyadılması

olmuşdur. Ümummilli Lider bu istiqamətdə sistemli və məqsədönlü şəkildə fealiyyət göstərirdi. Hər şəydən əvvəl Qarabağ tarixini, mədəniyyətini, incəsənətini, iqtisadi inkişafını mükemməl bilən Heydər Əliyev bu məsələyə çox həssaslıqla yanaşmışdır. Azərbaycanın qədim mədəniyyət mərkəzi kimi Şuşanın tarixi keçmişini yaxşı bilən Heydər Əliyev bu şəhərin inkişafına çox böyük qayğı göstərir. Ümummilli Lider Şuşaya zəngin tarixi abidə, Azərbaycan xalqının qəhrəmanlıq rəmzi kimi baxırdı. Heydər Əliyevin bilavasitə təşəbbüsü və rəhbərliyi ilə Şuşa şəhərinin inkişaf etdirilməsi məqsədile 1970-ci illərin ikinci yarısında bir neçə xüsusi qərar qəbul edildi. Həmin il qərərlərə uyğun olaraq şəhərin keçmişdə tikilmiş binaları, tarixi abidələri bərpa edildi, yeni çoxmərtəbəli yaşayış binaları, böyük məhmanxana kompleksləri, ayrı-ayrı inzibati binalar tikildi. Bununla yanaşı, Şuşanın statusu qaldırılarq ümumittifaq səviyyəli kurort şəhərinə çevrildi. Həmin qərərlərin yerinə yetirilməsinin böyük tarixi əhəmiyyəti var idi. Şəhərdə azərbaycanlılar üçün əlavə iş yeri açılır, həyat səviyyəsi yaxşılaşır, Azərbaycanlıların milli ruhu güclənirdi. Ölkənin müxtəlif yerlərindən Şuşaya istirahət gələnlər əyni zamanda Azərbaycanın tarixi, mədəniyyəti və incəsənəti ilə yaxından tanış olurdular.

Ümummilli Lider Qarabağın dağlıq və aran hissələrinin təsərrüfat, iqtisadi cəhətdən daha six birləşdirilməsinə çalışırdı. Bu, sebəbsiz deyildi. Erməni millətçiləri Dağlıq Qarabağın Azərbaycanın digər rayonları ilə guya iqtisadi və təsərrüfat əlaqəlerinin olmadığını,

əhalinin ümumi sayıda ermənilərin çoxluğununu əsas götürərək vilayətin Ermənistana birləşdirilməsi tələb edirdilər. Onların bu niyyətlərinin qarşısını almaqda, Yu-xarı Qarabağın Aran Qarabağla və digər rayonlarla əlaqəsini daha da sıxlasdırmaq, strateji əhəmiyyətli kommunikasiyaların sayını artırmaq böyük rol oynaya bilərdi. Ağdam-Xankəndi dəmiryolu çəkildi. 1979-cu il yanvarın 12-də həmin yol Ümummilli Liderin iştirakı ilə istifadəyə verildi. Həmin dəmir yolu xətti ilə muxtar vilayətin respublikanın digər rayonları ilə daha six iqtisadi əlaqəsi yaradıldı. Bu, Heydər Əliyevin Qarabağın dağlıq və aran hissələrinin, Azərbaycanın digər rayonlarının təsərrüfat və iqtisadi cəhətdən daha çox birləşdirilməsi sahəsində strateji addımı və böyük tarixi xidməti idi.

Dəmiryolu xəttinin açıldığı gün Şuşaya gedən ümummillilər şəhərdə Azərbaycan xalqının tarixi abidələrinin qorunmasına xüsusi qayğı göstərilməsi barədə xüsusi göstəriş verdi. Ulu Öndər, əyni zamanda, Şuşada aparılan tikinti-quruculuq işləri ilə də yaxından maraqlanmış, Azərbaycan poeziyasının klassikləri M.P.Vaqifin və Xurşidbanu Natəvanın yaşayıb yaratdığı yerlərlə tanış olmuşdu.

Şuşa rayonunun rəhbərləri ilə keçirdiyi görüşdə ümummillilər tövsiyə edərək demişdi: "Şuşa abidələr şəheridir. Diyarın zəngin tarixi ilə bağlı olan hər şeyi qorumaq, qədim tikintiləri bərpa etmek lazımdır". Heydər Əliyevin bilavasitə səyləri nəticəsində, az sonra Şuşa şəhərini tarix-məmarlıq qoruğu elan edən qərar qəbul olundu.

Həmin illərdə ümummillilər

etdirilməsinə dair bir sıra təklifləri ni də söyləmişdi. Ümummillilər, eyni zamanda, Şuşa məscidinə getməsi bir tərəfdən, onun dini dəyərlərə olan ehtiramının və dərin bağlılığının göstəricisi idisə, digər tərəfdən azərbaycanlı əhalinin milli və dini dəyərlərə sahib çıxmalarının vacibliyinə olan nümunə idi. Ulu Öndər erməni millətçilərinin ona müxtəlif böhtanlar atlığı bir zamanda məscidə getməklə yerli əhaliyə dini inanclarını qorumağı da tövsiyə etmişdi. Ümummillilər Şuşada şəhər ictimaiyyəti ilə keçirilən görüşləri hər bir şusalının yadداşında unudulmaz iz qoymuş və bu gün də xatirələrdə yaşayır.

1982-ci il iyulun 29-dan - avqustun 2-dək Qarabağa bir il içərisində ikinci dəfə sefər edən Heydər Əliyevin bilavasitə iştirakı ilə Şuşada şairə Xurşidbanu Natəvanın abidəsinin açılışı oldu. Ümummillilər Şuşada şairin məqbərəsini böyük təntənə ilə açmışdı. 1982-ci il yanvarın 14-də yəğn güclü qarın altında ümummillilər Şuşada şairin məqbərəsini böyük təntənə ilə açmışdı. Onun M.P.Vaqifə bu münasibəti bir tərəfdən, milli ədəbiyyata sevgisindən irəli gəlirdi, digər tərəfdən, diyarın tarixini, əhalisinin etnik mənşəbiyyətini bir daha göstərməklə bağlı idi. Əslində bu, məqbərə eyni zamanda, gözəl memarlıq abidəsi idi. Heydər Əliyev abidənin tikintisini böyük, əlamətdar hadisə hesab edirdi. Ona görə də açılışa gedərkən ailəsi ilə birlikdə yanında elm, mədəniyyət və incəsənət adamlarının böyük bir qrupunu da aparmışdı. Bu addımı ilə ümummillilər ziyanları Dağlıq Qarabağ xüsusi diqqət yetirme-ye istiqamətləndirir, vilayətə tez-tez səfər gəlmələrini tövsiyə edirdi.

Ümummillilər M.P.Vaqifin məqbərəsinin açılışında söylədiyi nitq, onun Dağlıq Qarabağın qayğısının göstəricisi idi. Bununla yanaşı, səfər zamanı Heydər Əliyev Şuşada "Poeziya evi"ni açaraq, Vaqif poeziya günlərində iştirak etdi. Bununla yanaşı, ulu öndər Üzeyir bəy Hacıbəyovun və Bülbü'lün Şuşadakı ev-muzeylərindəki eksponatlarda tanış olmuş və onların qorunmasına dair tövsiyələrini vermişdi.

Bu tarixi səfər zamanı Şuşada abidələrin bərpa işləri ilə maraqlanan Heydər Əliyev müvafiq göstərişlər verərək işlərin davam

XX əsrin 80-ci illərinin ikinci yarısında anti-Azərbaycan, antitürk təbliğatının daha da güclənməsi

XX əsrin 80-ci illərinin ortalarından etibarən keçmiş SSRİ məkanında və ilk növbədə, Ermənistən SSR ərazisində antiazərbaycan, antitürk təbliğatı daha da güclənməyə başladı. Bu proses M.Qorbaçovun SSRİ rəhbəri seçiləndən sonra daha geniş miqyas alı. 1985-ci ilin əvvəlində Ermənistən KP MK-nin birinci katibi K.Dəmirçyan Sov.İKP MK-nin Siyasi Bürosuna qondarma "erməni soyqırımı"nın 60 illiyi ilə bağlı 24 aprel tarixinin hər il SSRİ-də anım günü kimi qeyd olunması təklifi ilə müraciət etmiş, Siyasi Büronun iclasını aparan M.S.Qorbaçov buna razılıq versə də, Heydər Əliyevin, N.Tixonovun və A.Qromikonun sərt və prinsipial mövqeyi ilə qarşılaşmışdır.

Ardı Səh. 9

Heydər Əliyevin ermənilərin əsassız ərazi iddialarına qarşı mübarizəsi (1969-1987-ci illər)

Əvvəli Səh. 9

Qeyd etmək lazımdır ki, 1985-ci ilədək Heydər Əliyevin iştirakı ilə keçirilən Sov.İKP MK Siyasi bürosunun və SSRİ Nazirlər Sovetinin iclaslarında Azərbaycan əleyhinə olaraq heç bir qərar qəbul edilməyib. XX əsrin 80-ci illərinin ortalarından etibarən erməni dairələri öz fəaliyyətlərini bir neçə istiqamətdə daha da genişləndirdilər. İlk növbədə Ermənistən millətçi alim, yazıçı, şair və jurnalistlərinin Azərbaycan, Türkiyə əleyhinə yazdıqları kitabların nəşri çoxaldı.

Həmin dövrədə Ermənistanda da Azərbaycan əleyhinə geniş təbliğat-təşviqat işləri aparılırdı. Qondarma erməni tarixçiləri tərəfindən Qarabağın tarixi saxtalasdırılarq "erməni torpaqları" olmasası barədə dərsliklər və məqalelər, qədim Azərbaycan ərazilərinin Ermənistana birləşdirilməsi barədə Moskvaya ardi-arası kəsilməyən məktublar, müraciətlər yazılırdı. Azərbaycan xalqının əleyhinə və erməni millətçiliyi ruhunda yazılmış Z.Balayanın Yerevanda "Sovetakan qrox" nəşriyyatında 100 min tirajla çap olunan və SSRİ məkanında geniş yayılan "Oçaq" (Yurd) kitabı Ermənistanda Dağılıq Qarabağı elə keçirmək üçün aparılan təbliğat işini daha da gücləndirdi.

1985-ci il fevralın 21-də Ermənistən KP MK-nin sovet rəhbərliyinə 24 aprel gününün "Soyqırımı qurbanlarının xatire günü" kimi qeyd edilməsi haqqında müraciəti Sov.İKP MK Siyasi Bürosunun iclasının gündəliyinə daxil edildi. Həmin il iyunun 20-də SSRİ Nazirlər Soveti "1985-1986-ci illərdə xarici ölkələrdən ermənilərin SSRİ-yə repatriasiyasının davam etdirilməsi haqqında" qərar qəbul etdi. Həmin qərarın yerinə yetirilməsi nəticəsində Ermənistana xarici ölkələrdən çoxlu sayıda erməni köçürüldü. Onlar özləri ilə qatı erməni millətçiliyi getirərək azərbaycanlılara qarşı düşmənciliyi qızışdırıvə bu istiqamətdə təbliğat aparırdılar.

1986-ci ilin fevral ayında Azərbaycanın Dağılıq Qarabağ Muxtar Vilayətində SSRİ-de irəli sürülen "aşkarlıq" və "demokratiya" ideyalarından istifadə edilərək Xankəndidə tarix və mədəniyyət abidələrini qoruyan "Krunk" adlı təşkilat yaradıldı. 1987-ci ilin iyun-iyul aylarında ermənilər Xankəndinin küçələrində Dağılıq Qarabağı Ermənistana birləşdirmək üçün təbliğat apararaq bu istiqamətdə vərəqələr yayırdılar. Ayrı-ayrı adamların Moskvaya yazdıqları məktublar artıq bu dövrə müxtəlif kollektivlərdən imzalar toplanması kompaniyasına çevrildi və ərazi iddialarının yeni mərhələsinin təməli qoyuldu. İl inkiinci yarısında Yerevandan müntəzəm olaraq Xankəndinə gələn emissarlar ermənilər arasında fəal iş apararaq xüsusi

0-146644

ARDTS

imzalar toplamaqla Dağılıq Qarabağın Azərbaycandan ayrılarq Ermənistana birləşmek ideyasını təbliği edirdilər.

Həmin il oktyabrın 21-də Sov.İKP MK Siyasi Bürosunun üzvü, SSRİ Nazirlər Soveti sədrinin birinci müavini Heydər Əliyev Sov.İKP plenumunda vəzifəsindən istefə verdikdən bir neçə gün sonra Sov.İKP MK-nin baş katibi Mixail Qorbaçovun iqtisadi məsələlər üzrə müşaviri A.Qanbekyan Parisde "Interkontinental" hotelində müsahibəsində DQMV-nin Ermənistana birləşdirilməsinin iqtisadi cəhətdən daha sərfəli olmasına və bu məsələ üzərində xüsusi komissiyanın işlədiyini bəyan edərək Dağılıq Qarabağın Ermənistana birləşdirilməsi ideyasını irəli sürdü. Bunun ardınca noyabrın 18-də A.Qanbekyanın Parisde verdiyi müsahibə "L'Humanite" qəzetində çap olundu. Bu müsahibə ermənilərin Dağılıq Qarabağa dair ərazi iddialarının başlanması üçün bir siqnal rolunu oynadı.

1988-ci ildə Ermənistən Azərbaycana qarşı ərazi iddiaları irəli sürdü və ölkəmizə qarşı hərbi təcavüzə başladı. 1988-1993-cü illərdə Azərbaycanın Dağılıq Qarabağ bölgəsi və ətrafındakı 7 rayon Ermənistən silahlı qüvvələri tərəfindən işğal edildi. Əminliklə söyləmək olar ki, həmin illərdə əgər ümummilli lider Heydər Əliyev Azərbaycanda hakimiyyətdə ol-sayıdı Ermənistən silahlı qüvvələri ərazilimizi işğal edə bilməzdii. Bununla yanaşı, tarixi hadisələrin sonrası gedisi de sübut etdi ki, Heydər Əliyevin 1969-1982-ci illərdə gördüyü işlər sonralar Azərbaycanın milli dövlətçilik ideyalarının aparıcı qüvvəyə çevrilmesi və cəmiyyətin bu ideya ətrafında səfərber olması üçün şərait yaratdı.

1993-cü ildin ikinci yarısında ümummilli lider Heydər Əliyev yenidən hakimiyyətə qayıtdıqdan

sonra Azərbaycanın xarici siyaset kursunda mövcud reallıqları nəzərə alan və ölkəmizin milli mənafələrinin qorunmasına yönəlmış əməli dəyişikliklər edildi. Heydər Əliyev özünün zəngin dövlətçilik təcrübəsinə əsaslanaraq bir sıra ən mühüm və təxirəsalınmaz vəzifələrin yerinə yetirilməsini qarşıya məqsəd kimi qoymuşdu. Həmin vəzifələrdən biri və en əsası Azərbaycanı beynəlxalq aləmdəki təcrid vəziyyətindən çıxartmaq, ölkəmiz haqqında yaradılmış mənfi ictimai rəyi daşıtmak və xalqımızın haqq işini dünya ictimaiyyətinə olğulu kimi çatdıraraq informasiya blokadasını yarmaqdan ibarət idi. Ona görə də yeni siyasi kursu həyata keçirmək üçün hər şeydən əvvəl mühraribe dayandırılmalı və dinc şərait təmin edilməli idi. Bu məqsədə 1994-cü ilin mayından Ermənistənla ateşkəs nail olunması, qanunsuz hərbi birləşmələrin baxılmazı və ölkə daxilində sabitlik yaratmaq yolunda atılan addımlar sayesində yeni siyasi kursun ardıcılıqla həyata keçirilməsi üçün lazımlı olan əlverişli dinc şərait yarandı.

Bununla yanaşı, ümummilli lider Heydər Əliyev siyasi hakimiyətə yenidən qayıtdıqdan sonra erməni millətçiləri tərəfindən xalqımız qarşı həyata keçirilən etnik təmizləmə, soyqırımı və təcavüzkarlıq siyasetinin əsil mahiyyəti açıqlanmış, bu hadisələrə siyasi-hüquqi qiymət verilmişdir. Bundan eləvə, ermənilərin azərbaycanlıları qarşı zaman-zaman töredikləri soyqırımı ilə əlaqədar ümummilli lider Heydər Əliyevin 1998-ci il martın 26-də imzaladığı Fermanla 31 mart Azərbaycanlılarının Soyqırımı Günü elan edilmişdir. Bununla yanaşı, "1948-1953-cü illərdə azərbaycanlıların Ermənistən SSR ərazisindəki tarixi-etnik torpaqlarından kütləvi surətdə deportasiyası haqqında" Azərbaycan Respublikasının Prezidenti 1997-

rabağ münaqışesi həll olunmadan, yeni Ermənistən işğal olunmuş Azərbaycan torpaqlarından çıxmayınca bölgədə heç bir müsbət irəliliyişin mümkün olmayacağını vurğulamaqla yanaşı, Azərbaycanın öz milli maraqları uğrunda sona qədər mübarizə aparacağı bildirib. Eyni zamanda, bu mübarizədə ədalətin Azərbaycanın tərəfində olduğunu söyleyən Prezident İlham Əliyev dünyaya bəyan edib ki, Azərbaycan bundan sonra da nə danışqlar prosesində, nə də bölgədə gedən başqa proseslərdə öz prinsipial mövqeyində dönməyecək.

Ermənistən-Azərbaycan Dağılıq Qarabağ münaqışesinin həlli ilə bağlı Ermənistən rəhbərliyi tərəfindən səsləndirilən əsassız fikirler tarixi reallıqları, münaqışenin əsl mahiyyətini eks etdirmir. Bunu Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev 2019-cu il oktyabrın 3-də Rusiya Federasiyasının Soçi şəhərində "Valday" Beynelxalq Diskussiya Klubunun XVI illik toplantısında və həmin il oktyabrın 11-də MDB Dövlət Başçıları Şurasının məhdud tərkibdə iclasında çıxışları zamanı tutarlı faktlarla sübut etdi. 2020-ci il fevralın 15-də Münxen Təhlükəsizlik Konfransı çərçivəsində isə Ermənistən-Azərbaycan Dağılıq Qarabağ münaqışesi ilə bağlı panel müzakirələr zamanı Ermənistən yürütdüyü faşist ideologiyası, Azərbaycana qarşı etnik təmizləmə, dövlət terrorizmi və işğalçılıq siyasetini ifşa edən dövlətimizin başçısı Ermənistənın baş nazirinə beynəlxalq hüquqdan və tarixdən əsl dərs keçərək bildirdi: "Erməni xalqı öz müqəddərətini artıq təyin edib. Onların erməni dövləti var. Mənim məsləhətim belə olacaq ki, onlar ikinci dəfə öz müqəddərətini təyin etmek üçün Yer kürəsində başqa yer tapsınlar, Azərbaycanda yox!"

Dövlət başçısı son vaxtlar dəfələrlə mühüm beynəlxalq platformada Ermənistən işğalçılıq siyasetini ifşa edərək təcavüzkarın faşist ideologiyası yürütdüyünü və terrorizmi dövlət səviyyəsində dəstekləndiyini bütün dünyaya bəyan etmişdir. Ona görə də dünya birliyi Ermənistənə özünü cəzasızlıq şəraitində hiss etməsinə imkan verməməli, münaqışənin ədaləti həlli üçün BMT Nizamnaməsi, Helsinki Yekun Aktı, eləcə də BMT Təhlükəsizlik Şurasının 1993-cü ildə qəbul etdiyi qətnamələr əsasında təcavüzkarın açıq-əkskar annekxiya siyasetinə son qoyulması üçün təsiri tədbirlər görməli, eləcə də Ermənistən rəsmilərinin Azərbaycanın suverenliyi və ərazi bütövlüyünü kobud surətdə pozan hüquqaziddə addımlarının qarşısını almalıdır. Əks təqdirdə, dövlətimizin BMT-nin Nizamnaməsinin 51-ci maddəsinə rəhbər tutub öz ərazilərini azad etmək hüququ vardır və bundan istifade edəcəkdir.

Prezident İlham Əliyevin Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpası istiqamətində prinsipial mövqeyi

Qeyd etmək lazımdır ki, son vaxtlar qlobal və regional güçlər arasında artan ixtilaflar beynəlxalq münasibətlər sisteminə davam edən gərginlik, o cümlədən dövlətlərin suverenliyi və daxili işlərinə müdaxilələr, beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinə iki həyət, həmçinin beynəlxalq münaqışələr, birtərəfli iqtisadi sanksiyalar, düzümsüzlük və humanitar böhərən vəziyyəti daha da kəskinləşdirib. Bütün dünyada və bölgədə gedən müxtəlif mənfi proseslərə baxmayaraq, Azərbaycanın hərtərəfli və dinamik şəkildə inkişafı, müstəqil, coxşaxəli və milli maraqlara söykənən xarici siyaset kursu onun Cənubi Qafqaz regionunun en çox inkişaf etmiş ölkəsi olaraq qalmasını təmin edib. Bu baxımdan, müasir dövrədə Azərbaycan yalnız regionda gedən proseslərdə deyil, eyni zamanda, beynəlxalq aləmdə cərəyan edən proseslərə təsir göstərmək imkanı qazanıb. Ona görə də bu gün dünyani narahat edən və həyatı əhəmiyyətli bir sıra problemlərdə aparıcı dövlətlərin başçıları Azərbaycan rəhbərinin mövqeyi ilə hesablaşırlar.

Dövlət başçısı İlham Əliyev Ermənistən-Azərbaycan Dağılıq Qa-

Azərbaycan tarixinin şanlı və şərəfli səhifəsi - 51 il

*1969-cu il iyulun 14-dən başlanan şanlı
Heydər Əliyev epoxasının vüsət və əzəmətinin parlaq təzahürü*

“Tarix ən ədalətli hakimdir”, deyir-lər. Bu gün yaxın tariximizə diqqət-le nəzər yetirdikdə bugünkü inkişafımız, sabitlik və xoş güzəranımız üçün kimə borclu olduğumuzu yaxşı anlayırıq. Və belə şəxsiyyətin siyaset meydanına çıxmazı isə böyük tarixi hadisə kimi daim yaddaşlarda yaşayır.

Məhz 1969-cu il iyulun 14-ü ən yeni tariximizin belə şərəfli, müqəddəs səhifələrindəndir. Ümummilli Lider Heydər Əliyevin timsalında bu fikri de böyük əminlikle qeyd edirik ki, tarixdə elə şəxsiyyətlər olur ki, onların həyat və fəaliyyətinən bəhs etmək üçün bütöv bir xalqın, dövlətin tarixini vərəqləmək gərəkdir. Ulu Öndər Heydər Əliyev məhz belə xoşbəxt şəxsiyyətlərdən idi. Bu gün tətənə ilə qeyd etdiyimiz 50 illik yol tarix yaradan şəxsiyyət kimi nüfuz qazanan Ümummilli Liderin xidmətlərinin, Vətənənin, xalqına sevgisinin aydın mənzərsini formalaşdırır.

Müasir Azərbaycan tarixində yeni eranın başlanğıcı sayılan həmin gün böyük dövlət xadimi, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin respublikamıza rəhbərlik etməyə başlaması kimi son dərəcə qiyəmtli bir hadisə ilə əbədiləşmişdir.

O öz vətənini, millətini ürəkdən sevən bir Şəxsiyyət, Lider kimi bütün bu dövr ərzində Azərbaycanın taleyülü məsuliyyətini öz ciyinlərində daşımış, onu bir dövlət və xalqımızı bir millet kimi tarixinin ağır və təlatümlü sınaqlarından çıxarılmış, müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin, onun xoşbəxt gələcəyinin bünövrəsini qoymuşdur. Həmin iller ərzində Azərbaycanın sosial-iqtisadi həyatının dirçəliyi, milli-mənəvi və mədəni dəyərlərinin inkişaf etdirilərək dünya ictimayıyyətinə çatdırılması məhz Onun titanik fəaliyyətinin nəticəsidir.

Xalqın etimadını Heydər Əliyevdən başqa heç kim doğrudan bilməzdi

Bele bir dahi insanın Azərbaycanda rəhbərliyə başlaması respublikanın xilası üçün yeganə düzgün yol idi. Beləliklə, o zamankı Azərbaycan KP MK-nin 1969-cu il 14 iyul tarixli plenumunda Heydər Əlizər oğlu Əliyev birinci kəlib seçildi. Həmin plenumdakı çıxışında o, özünün fəaliyyət platformasını çox konkret şəkildə ifade etdi: “Mənə təzecə təpsirilan bə vəzifənin bütün məsuliyyətini dərk edirəm. Qarışma qoyulan öhdəliklərin çətinliyini, ağırlığını anlayıram və var qüvvəmle çalışacağam ki, mənə göstərilən etimadı doğrudum... Mənə elə gelir ki, bizim gələcək uğurlarımızın rəhni yalnız aktiv, birgə zəhmət ola bilər”.

1969-cu ildən başlanan böyük quruculuq və yüksəliş mərhələsi qısa müddətdə Azərbaycanı bütün sahələrdə geniş terəqqi yoluna çıxardı. Azərbaycanda Heydər Əliyevin birinci hakimiyəti dövründə (1969-1982) sosial, siyasi, iqtisadi və mədəni həyatın bütün sahələrində ölçüyə gələnlər qazanılmış, qüdrətli iqtisadi potensial, maddi-texniki baza yaradılmış, əhalinin rifahı xeyli yüksəlmış, elm, təhsil, mədəniyyət güclü inkişaf prosesi keçmiş, milli şurun oyanışı və dırçəldilməsi istiqamətində çox mühüm işlər görüldü. Heydər Əliyevin respublikaya rəhbərlik etdiyi illərdə sənayedə 581 adda yeni tipli maşın, avadanlıq, aparat, cihaz nümunəleri yaradılmış, 310 avtomatlaşdırılmış xətt, 1300 kompleks mehanikləşdirilmiş sex, istehsal sahəsi və i.a. yaradılmışdır. 1970-ci ildə başlayaraq Azərbaycan sənaye məhsulunun artım sürətine görə müttəfiq respublikalar arasında ən qabaqcıl mövqeyə çıxmışdı. Respublikada kənd təsərrüfatı və onun xam malını emal edən sahələr böyük sürətlə inkişaf edirdi. 1970-1982-ci illərdə kənd təsərrüfatı məhsulü 2,6 dəfə, əmək məhsuldarlığı 2,2 dəfə artmışdı. Bütün bunlar inkişafın ümumiləşdirilmiş göstəricisi olan milli gəlirin sürətlə artmasına səbəb oldu.

Eyni zamanda, Azərbaycan dilinin dövlət dilini kimi Konstitusiya səviyyəsində rəsmi status qazanması da dahi rəhbərin qətiyyəti, siyasi iradəsi hesabına gərəkləşdi. Möhtəşəm fealiyyəti ilə şöhrətlənən dahi Heydər Əliyev 1982-ci ildə SSRİ Nazirlər Soveti sədrinin birinci müavini vəzifəsinə irəli çəkildi. Moskvaya getməz-

dən əvvəl, 1982-ci il dekabrın 2-də Azərbaycan KP MK-nin büro iclasında Ulu Öndər respublikaya on üç il yarımçıraq rəhbərlik dövrünün yekunlarını məmənunluqla, fəxrlə ümumiləşdirərək demişdi: “Bu illər ərzində böyük işlər görülüb, respublika böyük uğurlar əldə edib. Bütün üzümüzdətli geriləməni qısa müddətdə aradan qaldırmaya nail olmuşuq. Respublikamız ümumittifaq məqyasında ən qabaqcıl mövqelərdədir... Respublikada çox gözəl, sağlam mənəvi-siyasi, mənəvi-psixoloji atmosfer hökm sürür, sözün qisası, bizim respublika yüksəklərə, çox yüksəklərə qalxıb”.

Bütün bunlar isə 1969-cu il iyulun 14-dən başlanan şanlı Heydər Əliyev epoxasının vüsət və əzəmətinin parlaq təzahürü idi.

Təməli Naxçıvanda qoyulan dövlətçilik siyasetinin başlanğıçı

1982-87-ci illərdə SSRİ Nazirlər Soveti sədrinin birinci müavini vəzifəsində çalışan görkəmli dövlət xadimi Azərbaycanı bir an da unutmamış, bütün imkanlarını, gücünü və bacarığını respublikamızın tərəqqisine yönəltmişdi. Aydın, yetkin siyasi mövqeye, böyük vətəndaş qeyrati-nə malik Heydər Əliyev Bakıda, Moskvada da zaman-zaman Azərbaycanın əleyhdarlarının təzyiqləri ilə üzləşmiş, lakin heç bir qüvvə Onu haqq yolundan, xalqa və yurda fədakar xidmət amalından döndərə bilməmişdi. 1987-ci ildə tutduğu yüksək vəzifədən istəfa verəndə də Heydər Əliyev öz siyasi iradəsinin, mövqeyinin dəyişmədiyini bir daha nümayiş etdirdi. 1990-ci ilin yanvarında sovet qoşun hissələrini Bakıya yeridib dinc əhaliyə qanlı divan tutan imperiya rəhbərliyinə də ilk kəskin etiraz səsini məhz Ulu Öndər Heydər Əliyev ucaltdı. 1990-ci il iyulun 20-də Moskvadan Bakıya, iki gün sonra isə Naxçıvana gələn qeyrəti Vətən oğlu əhalisi tərəfindən böyük məhəbbətən qarşılandı. Həmin vaxt Naxçıvan son dərəcə acınacaqlı bir şəraitdə yaşıyordı. Bələ bir vaxtda Heydər Əliyevin Naxçıvana qayıdışı xalqın əsl nicasına çevrildi. 1990-ci il sentyabrın 30-da keçirilən seçkilərdə Naxçıvan və Azərbaycan parlamentlərinə mandat qazanan Ulu Öndər xalqın təkidlə tələbi ilə 1991-ci il sentyabrın 3-də muxtar respublikada ali vezifəye dəvət olundu. Naxçıvan MR Ali Meclisinin sədri Vasif Talibovun qeyd etdiyi kimi, “Ümumi Azərbaycan evimizin divarından hər gün bir kərpic düşdüyü vaxt Naxçıvan Muxtar Respublikasının əhalisi çox böyük uzaqqörənlik nümunəsi göstərərək Heydər Əliyevi Naxçıvan Muxtar Respublikasının rəhbəri seçdi”.

Fəaliyyətinin Naxçıvan dövründə Heydər Əliyev ölkəmizin en nüfuzlu, qüdrətli, mütəşəkkil, küləkli siyasi təşkilat olan Yeni Azərbaycan Partiyasını yaratdı, qısa müddətdə bu partiya xalqın maraqlarının əsl ifadəcisi və müdafiəçisi-ne əvərildi. 1991-ci ildə Azərbaycan öz dövlət müstəqilliyyini elan etse də çox keçməmiş ağır problemlər burulğanına yuvarlanırdı.

Azərbaycanı bələlərdən qurtaran ikinci böyük qayıdırış

O zaman ölkəyə başçılıq edən təsadüfi şəxslərin bacarıqsızlığı, səbatsızlığı, ağılsız adımları ağır nəticələrə getirib çıxarmışdır. Ölkə daxilində iqtisadi İslahatlar aparılmamış, əksər müəssisələr fəaliyyətini dayandırmış, əhalinin maddi durumu pisləşmiş, siyasi arenada hərçərçilik, öbaşıpozuqluq meyilləri baş qaldırmış, demokratik dəyərlərin təşəkkülü istiqamətində heç bir iş görülməmişdi. Cənubda qondarma “Talış-Muğan Respublikası”, Şimalda “Sad-

val”çılardan “Ləzgistan” xülyaları, Qarabağda erməni işğallı, Gencebasarda Surət Hüseyinovun başçılıq etdiyi silahlı qiyamçıların əməlleri ölkənin ərazi bütövlüyüne, suverenliyinə ciddi təhlükə yaratmışdır. Belə bir vaxtda xalq yeganə düzgün, ağılli yolu seçdi - dünya şöhrətli siyasi xadim, müdrik dövlət adamı Heydər Əliyevi təkidlə ölkə rəhbərliyinə dəvət etdi. 1993-cü il iyunun 9-da xalqın tələbi ilə Heydər Əliyev gərgin situasiyada yaşayan Bakıya geldi. On minlərlə vətəndaş Bakı hava limanına axışaraq öz müdrik xilaskarını qarşılıdı.

1993-cü il iyunun 15-də xalqın qətiyyətli istəyi gerçəkləşdi. Heydər Əliyev Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə Sədr seçildi. 1993-cü il oktyabrın 3-də xalqın böyük dəstəyi ilə Prezident seçilen Heydər Əliyev Azərbaycana rəhbərlik etdiyi on il müddətində (1993-2003-cü illər) neçə-neçə qərinəyə sığmayı son dərəcə böyük işlər gördü. Ulu Öndər Heydər Əliyevin Azərbaycana ikinci rəhbərlik dövrü müstəqil dövlət quruculuğu prosesinin hərtərəflili şəkildə ve böyük uğurla həyata keçirilməsi ilə səciyyələnir. “Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi bizim üçün ən ezi, ən qiyəmtli naiyyətində və bən naiyyətində və dövlət müstəqilliyimizi biz daima qoruyub saxlayacaq” - deyən Ümummilli Lider bu tarixi naiyyətin, milli istiqlalımızın qorunub saxlanması və möhkəmləndirilməsi üçün misilsiz işlər göründü, sinəsini sıpar edib Vətəni və xalqı bələlərdən qorudu, xilas etdi. Dahi rəhbərin müdrik siyaseti nəticəsində ölkədəki özbaşınlıq, anarxiya aradan qaldırıldı, qanunların alılıyinə, hüquqi-demokratik prinsiplərə əsaslanan idarəcilik sistemi yaradıldı, vətəndaş həmrəyliyə bərpə olundu, iqtisadi təreqqiye geniş rəvac verən global layihələrin gerçəkləşdirilməsinə başlanıldı, Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə mövqeyinin möhkəmləndirilməsi, Qarabağ münəqşəsiniñ ədaletli həlli, haqq işimizin dünyada tanıdlıması istiqamətində mühüm tədbirlər gerçəkləşdi.

Xarici neft şirkətləri ilə “Ösrin müqaviləsi” adlanan kontraktın imzalanması, Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəmərinin çəkilişli istiqamətində görülən nəhəng işlər, ölkəmizin beynəlxalq teşkilatlarda layiqincə təmsil olunması, onun mənafələrinin əzmlə qorunması, müstəqil Azərbaycanın hüquqi-demokratik prinsiplərə əsaslanan Konstitusiyasının qəbulu, mənəvi dəyərlərin müdafası, mədəni dırçəliş böyük qayğı, iqtisadiyyatın əsaslı şəkildə yenidən qurulması, bazar münasibətlərinin tənzimlənməsi, aqrar islahatın müvəffeqiyyətə aparılması, ümumi daxili məhsulun ciddi artımı, dünya azərbaycanlılarının həmrəyliyinən formalasdırılması, xaricdə yaşıyan soydaşlarla six əlaqələrin təşəkkülü, minlərlə yeni iş yerlərinin yaradılması, əhalinin maddi rifah halının əsaslı şəkildə yaxşılaşdırılması, bir sözə, müstəqil Azərbaycanın sosial, siyasi, iqtisadi və mədəni həyatının bütün sahələrində ciddi, hərtərəflili, möhtəşəm yüksəlişin baş verməsi Heydər Əliyevin qlobal fəaliyyətinin saysız-hesabsız bəhrələrindəndir. Bəli, Heydər Əliyev Azərbaycanı Azərbaycana qaytarıldı, müstəqil Azərbaycanın xilaskarı və qurucusu kimi son dərəcə mesuliyyətli və şərəfli bir missiyani yüksək səviyyədə yerinə yetirdi.

Müstəqilliyyin yolları ilə inamlı irəliləyən Azərbaycanda ulu önderin amal və əməlleri dənəmdən həyata keçirilir. Ölkəmiz Heydər Əliyev siyasi kursunun layiqli davamçısı Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə bütün sahələrdə yenidən ugurlar qazanır. 2003-cü ildən ölkəmizə rəhbərlik edən cənab İlham Əliyev bu məsuliyyətli vəzifəni üzərinə götürərkən bəyan etmişdir ki, bütün fəaliyyətini Heydər Əliyev siyaseti, insana qayğı və diqqət üzərində quraraq sosial-yönümlü siyaset həyata keçirəcəkdir. Görülən işlər ölkəmizi günü-gündən irəliyə aparır. Artıq Azərbaycan bu gün regionda söz sahibi olan, iqtisadi qüdrətinə görə dönyanın aparıcı dövlətləri sırasına çıxan ölkədir. Bu, 1969-cu ildə başlanan Azərbaycanı Azərbaycana qaytarmaq yolunun real behəridir.

**ZƏRİFƏ QULİYEVƏ,
YAP Qadınlar Şurasının idarə Heyətinin
üzvü, Nəsimi YAP təşkilatı idarə
heyətinin üzvü, “Modern ailə və inkişaf
“İctimai Birliliyinin sədri**

**Peşəkar jurnalist Firudin Rəsulovun əziz xatirəsi
ürəklərdə daim yaşayacaq**

Azərbaycan jurnalistikasına ağır itki üz verib. Qocaman jurnalist, “Xalq qəzetii”nin keçmiş əməkdaşı Firudin Rəsulov uzun süren xəstəlikdən sonra 82 yaşında vəfat edib. Ömrünün 50 ildən çoxunu milli mətbuatımıza xidmetdə keçmiş Firudin Yusif oğlu Fəsulov zəngin və mənali həyat və yaradıcılıq yolu keçib. Tanınmış jurnalist 1938-ci ildə Qəribi Azərbaycanın Zəngibasar mahalının Zəngilər kəndində anadan olub. 1962-ci ildə Bakı Dövlət Universitetini jurnalistika ixtisası ilə bitirən gənc və istedadlı qələm sahibi “Abşeron” qəzetində müxbir, şöbə müdürü, məsul katib vəzifələrində işləyib.

1969-cu ilde respublikanın avanqard mətbəti nəşri olan “Kommunist” qəzeti (indiki “Xalq qəzeti”) işə dəvət edilən təcrübəli jurnalist canlı jurnalistikə məkbəbi sayılan bu redaksiyada uzun illər məsul katibin müavini, ədəbi işçi, müxbir, şöbə müdürü, bölgə müxbiri vəzifələrində çalışıb. Onun Dağlıq Qarabağ üzrə xüsusi müxbir olarkən qəzətde çap olunmuş məşhur “Topxana harayı” yazılı tarix “Milli dirçəliş günü” adı ilə düşmüş 17 Dekabr meydən hadisələrinin başlanması siqnal olub.

Firudin Rəsulov 1992-1994-cü illərdə “Həyat” qəzetiñin şöbə müdürü, sonra isə baş redaktoru vəzifələrində çalışıb. Tanınmış jurnalist müstəqil Azərbaycanın Mətbuat və İnformasiya Nazirliyinin kütləvi informasiya vasitələri idarəsinin redaktoru olub. Həmkarımız sonrakı illərdə fəaliyyətini “Azərsu” ASC-də davam etdirib. Firudin müəllim Azərbaycan Mətbuat Şurası Ahil Jurnalistlər Məclisinin qurularından biri olub, ölkənin media həyatında yaxınlaşdırmaq və iştirak edib. Peşəkar jurnalist, yurdsevər ziyanlı və xeyr-xah insan Firudin Rəsulovun əziz xatiresi onu tanıyanların qəlbində daim yaşayacağıq.

Allah rəhmət eləsin!

Azərbaycanda yeni eranın başlandığı tarix - 14 iyul 1969-cu il

Xalqımızın çoxəsrlik dövlətçilik tarixində Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyevin müstənsənə yeri ve rolu var. Misilsiz xidmətləri ilə Azərbaycanın en parlaq və şəhərli tarixini yaratmış dünya şöhrətli siyasi xadimin Azərbaycanda birlinci dəfə siyasi hakimiyyətə gəldiyi 1969-cu ilin 14 iyul günü de xalqımızın tarixi təleyində misilsiz rola malikdir. Məhz həmin tarixdən etibarən Azərbaycana rəhbərlik edən Ulu Önder Heydər Əliyev qüdrətli dövlət xadimi, məhriban siyasetçi kimi Azərbaycanı nəinki keçmiş SSRİ-də və dünyada tanıtmış, həm də milli varlığımızı qoruyub saxlamışdır.

Bu 51 ilin ölkəmizin inkişafında, beynəlxalq aləmdə imicinin daha da möhkəmənmesində, xalqın sosial-rifah halının yaxşılaşdırılmasında və dövlətimizin geləcək strategiyasının müyyənleşdirilməsində rolü ilə bağlı kifayət qədər geniş dənişmənələr olur. Ümummilli Lider Heydər Əliyevin 1969-cu il iyulun 14-də Azərbaycan rəhbərliyinə gəlisi ittifaq dövləti daxilində geri qalmış respublikanın bir neçə il ərzində hərəkəti inkişafı və o dövrə məxsus intibah eləmətləri ilə milli tariximizə unudulmaz bir gün olaraq yazılmışdır. 51 il əvvəl başlanan həmin yol Ulu Öndərin xalq işinə sədaqəti, milli maraqları hər şeyden üstün tutması ilə Azərbaycanı yaxınlaşmadıqda olan dövlət müstəqiliyinə hazırlamışdır.

1969-cu il iyul ayının 14-de Heydər Əliyev Azərbaycan Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsinin birinci katibini seçildiyi vaxt respublikamız iqtisadi dərişin, siyasi və mənəvi tənzəzzül vəziyyətində id. Əvvəlki illərdə öz nefti ilə SSRİ iqtisadiyyatında liderliyə malik olmuş Azərbaycan bu mövqeyini itirdikdən sonra SSRİ hökumətinin diqqətindən kənardə qalmışdı. İqtisadiyyatın digər sahələrinin (qeyri-neft sektorunun) inkişafına keçid lazımı seviyyədə və sürətə təmin edilməyindən onun bütün sahələrində inkişaf keskin sürətde aşağı düşmüdü. Sənayenin strukturunda enerji, fond və xammal tutumlu sahələr üstünlük taşkil etdiyindən və texniki bazası köhne olduğundan səmərəliyi aşağı idi. Neticədə Azərbaycan milli gelirin artım sürətində və adambanına düşən milli gelirin görə SSRİ-nin orta göstəricisindən (1960-ci ilə nisbətən 1970-ci ilde SSRİ-de milli gelir 2 defə, müttəfiq respublikaların bir çoxunda 2,2-dən 2,4 defəyə qədər, Azərbaycanda isə, 1,6 defə artmışdır) geri qalır, bu göstəricilərə görə müttəfiq respublikalar arasında axıncı yerlərdən birini tuturdu. İqtisadiyyatın əsas sahələri olan sənaye və kənd təsərrüfatında bu gerilik özünü dəha qabarıq surətde göstərdi. 1960-1969-cu illərdə respublikada ümumi sənaye məhsulu 78 faiz artmışdır və bu göstəriciye görə müttəfiq respublikalar arasında axıncı yer tuturdu. 1966-1969-cu illərdə bu gerilik dəha da artmışdır (bu müddədə sənaye məhsulu SSRİ-də orta hesabla 39 faiz, Azərbaycanda 26 faiz artmışdır).

O öz vətənini, milletini ürəkdən sevən bir Şəxsiyyət, Lider kimi bütün bu dövr ərzində Azərbaycanın təleykülli məsuliyyətini öz çıxınlarında daşımış, onu bir dövlət və xalqımızı bir millət kimi tarixin ağı və telətümü sınaqlarından çıxarımış, müasir müstəqil Azərbaycanın dövlətinin, onun xoşbəxt gələcəyinini bünövrəsini qoymuşdur. Həmin illər ərzində Azərbaycanın sosial-iqtisadi həyatının dircəliyi, məlli-mənəvi və mədəni dəyərlərinin inkişaf etdirilərək dünya ictimayıyyətine çatdırılması məhz Onun titanik fəaliyyətinin nəticəsidir.

Öz şürlü həyatını Azərbaycan xalqının xoşbəxt gələcəyinə həsr etmiş Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyevin öz vətəni, xalqı qarışındaki əvəzsiz xidmətləri haqqında yüzlərə kitablar yazılısa da, bu, yenə də azdır. Bildiyimiz kimi, Ulu Önder Heydər Əliyevin Azərbaycan Respulikasına rəhbərlik etdiyi ilk dövrlərde ölkənin sosial-iqtisadi həyatı bütün sahələrde geride qalırdı. Həmin zamanlar Sov. İKP MK-da belə düşünürdülər ki, Azərbaycanın nəft ettiyatlari, tükenmək, iqtisadi, sənaye, eləcə də aqrar sahələrindəki potensial vəziyyəti isə yox seviyyəsindədir. Məhz belə bir vaxtda Heydər Əliyevin respublikanın rəhbərliyinə gəlməsi Azərbaycanın həyatında inkişafın başlangıç nöqtəsi oldu. Respublikanın hərəkətli, dinamik inkişafı ilə bağlı kompleks proqramlar işlənilərə hazırlandı. Əldə olunmuş nailiyətlər Azərbaycanı keçmiş SSRİ-nin iqtisadi, sənaye və kənd təsərrüfatı cəhətdindən ən qabaqcıl respublikalarından birinə çevirdi. Məhz həmin dövrə yaranmış güclü iqtisadi potensial SSRİ-nin dağılığı dövrə və ondan sonrakı illərde Azərbaycanın ayaq üzərə durmasına səbəb

oldu.

Cüntki Ulu Önder Heydər Əliyev dərindən dərk edirdi ki, her bir milletin siyasi azadlığıni təmin etmək üçün ən vacib şərt onun iqtisadi azadlığıdır. Ümumiyyətlə, o illər ərzində Azərbaycanda 200-dən çox iri və orta sənaye müəssisəsi istifadəyə verildi ki, bu da əvvəlki illərdə yaradılmış istehsal sahəlerinin sayından xeyli miqdarda fərqləndirdi. Kend təsərrüfatı sahəsində həyata keçirilən tədbirlər yüksək nailiyətlər əldə etməyə imkan verdi. Aqrar sahədə əldə edilən ardıcıl uğurlar Azərbacanı respublikalar içinde ilk yerə çıxardı.

Respublikanın ümumi həyatında davamlı inkişafı nəl olmaq üçün təhsilin, elmin, sehiyyənin hərəkətli inkişafını təmin etmək məqsədilə mühüm tədbirlər planı həyata keçirildi. Keçmiş SSRİ-nin ən nüfuzlu ali təhsil ocaqlarında təhsil almaq üçün her il 800-dən çox Azərbaycan məktəblərini bitirmiş məzun həmin universitetlərdə ali təhsil almaq üçün göndərilirdi, onların əksəriyyəti azərbaycanlıları id. Heydər Əliyevin Azərbaycanın geləcəyinə hesablanmış bu addimlari ölkənin elmi və kadr potensialının artırmasına, xalqımızın mədəniyyətini, məlli-mənəvi dəyərlərini təhlükətən qorumaq üçün ən yüksək təhdidlərə qəbul edilmiş Azərbaycan haqqında müsbət təsəvvürlerin formalşamasına və bu gün keçmiş ittifaq məkanında Azərbaycan diasporunun yaranmasına səbəb olmuşdur. Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə yaradılmış Cəmşid Naxçıvanski adına ixtisaslaşdırılmış hərbi məktəbin məzunları bu gün ordumuzunun en ləyiqli hərbi komandirləri kimi ordu sıralarında xidmət edirlər. Xalqın milli dırçəliyi və milli özündürəki məsələsində Azərbaycan diliinə böyük əhəmiyyət verən Heydər Əliyevin qayğısı sayesində uzun illərdən bəri ana dilimizə olan soyuq münasibətə son qoyulmuşdur. Məhz Onun təşəbbüsünün nəticəsi olaraq Azərbaycan Respublikasının 1978-ci ilde qəbul olunmuş Konstitusiyasında Azərbaycan dili dövlət dili kimi təsbit edilmişdir.

XİLASKARLIQ MİSSİYASI

Tale ele getirdi ki, Ulu Önder birinci dəfə SSRİ-nin müttəfiq respublikasına, ikinci dəfə isə müstəqil Azərbaycana rəhbərlik etdi. Daha Lider Heydər Əliyev her iki marhədə öz Vətənini hərəkətli inkişaf yoluna çıxardı. Əm mühümü isə, 1993-cü ilde o, milli xilaskar kimi dövlətçiliyimizin taleyinin həll olunduğu çətin bir vaxtda tarixi qayıdışı ilə müstəqil Azərbaycan dövlətini məhv olmaqdan qurtardı. Ulu Önder nəinki Azərbaycanın bütönlüyü qoruyub saxladı, hem də ölkəni sabit inkişaf yoluna çıxardı. İnkıfəsümüzün konsepsiyasını, strategiyasını işleyib hazırladı. Bu yolda en uğurlu addimlardan biri "Əsrin müqaviləsi" oldu. 1994-cü ilde imzalanmış bu müqavilə görkəmli siyasetçi kimi Heydər Əliyevin uzaqqorən neft strategiyasının məhsulu idi. "Əsrin müqaviləsi"ndən sonra dünya ölkələrinin Azərbaycan iqtisadiyyatına maraqlı artdı. 1995-ci ilde müstəqil Azərbaycanın yeni Konstitusiyası qəbul edildi. Demokratik şəraitdə prezident, parlament, bələdiyyə seçkiliyi keçirildi. Bazar iqtisadiyyatı mexanizmi ön plana çıxıldı, mühüm dövlət programları qəbul edildi, bütün sahələrlə bağlı qanunvericilik bazası hazırlanırdı. Bu gün hər bir Azərbaycan vətəndaşı Ulu Önder Heydər Əliyevi xatırlayıb və iftخارla deyir ki, bəli, ümummilli liderimiz, müstəqil Azərbaycan dövlətinin xilaskarı və memarlıqları qəlbimizdə daim yaşayır və eñiz tutulur.

Bu gün yaradıcısı Ulu Önder Heydər Əliyev olan, sıralarında Vətənini, xalqını, torpağını sevən insanların olduğu bir partiya var - Yeni Azərbaycan Partiyası. Bu partiya zamanın en çətin sınaqlarından üzüağ çıxdı, dünənin partiyası olduğunu təsdiqlədi, günümüzün uğurlarına imza atdı, bu günün partiyası kimi sevildi, reğəbet qazandı, bütün fəaliyyəti ilə daha xoşbəxt gələcəyi hədəfleyib. İnamlı demək olar ki, YAP həm de sabahın partiyasıdır. Təqđidəriyə hələr, əsası Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyev tərəfindən qoymulmuş və ciddi elmi əsaslarla söykənən sosial-iqtisadi strategiya Onun ləyiqli davamçısı Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir. Ve bu gün siyasi, sosial-iqtisadi, mədəni və digər sahələrdə qazanılan bütün nailiyətlərin qayası böyük siyasetçi və dahi şəxsiyyət Heydər Əliyevin 1969-cu il iyul ayının 14-də Azərbaycana rəhbərlik etdiyi vaxtdan başlayıb. Nə qədər ki, müstəqil Azərbaycan dövləti var, Azərbaycan xalqı var, Heydər Əliyev ürəklərde daim yaşayacaqdır.

Məhəbbət İBRAHİMOVA,
YAP Nərimanov rayon təşkilatının qadınlar şurasının sədri

İsa Həbibbəyli: "Bu təxribat Paşinyan hakimiyyətinin sonunun başlangıcı olacaq"

İyulun 12-si Ermənistan silahlı qüvvələri Azərbaycan-Ermənistan dövlət sərhədinin Tovuz istiqamətindəki mövqelərimizi ələ keçirmək məqsədilə artilleriya atəşlərindən istifadə edərək növbəti təxribat törətdi. Zaman-zaman Azərbaycana qarşı ərazi iddiaları ilə çıxış edən ermənilər bu gün də öz saxt-karlıqlarından əl çəkmirlər.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev çıxışlarında Ermənistan deyilən dövlətin ərazisinin əzeli Azərbaycan torpaqları olmasa ilə bağlı faktları ortaya qoyaraq bildirmişdi: "Tarix səbut etdi ki, hazırkı Ermənistan deyilən dövlətin ərazisi əzeli Azərbaycan torpaqlarıdır. Heç bir tarixçi, normal araşdırmaçı bunu inkar edə bilməz. Ermənilərin Azərbaycan ərazilərinə və bütövlükde Cənubi Qafqaza gəlme olduğu, çar Rusiyasının Qafqaza doğru istilaçı siyasetinin genişləndiyi vaxtlarda bu ərazidə onları heç bir dövlət qurumun yoxluğu tarixçilər tərəfindən dəfələrlə səbuta yetirilir. Ermənilərin əsas məskənləri inди Balkan yarımadası olub və sonralar onlar Kiçik Asiya yarımadasına gəliblər. XIX əsrin evvələrində Rusyanın Qafqaza doğru genişlənməsi tədricən bu ərazilər ermənilərin gətirilməsi, onların Azərbaycan torpaqlarında məskunlaşdırılması ilə müşayiət olunurdu".

Gözəl bir deyim var, "tarixi həqiqətləri inkar etdi ki, reallıq hissini itirili". Bu həqiqətən de bələdir. Bu gün Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan küçədən hakimiyyətə gəldiyi gündən başqalarına qarşı əsəssiz ittihamlarla çıxış edir və elə zənn edir ki, yalan və əsəssiz iddialar irəli sürmək tətbiq kreslosunda qala bileyək. Ancaq N.Paşinyan hansı formada yalan danışsa da, yənə də həqiqət üzə çıxır. Artıq 26 ildir ki, Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi etrafında qəbul edilən atəşkəs rejimi tətbiq edilərə de qarşı təref buna əməl etmir və işgalçi rejim dəfələrlə atəşkəs rejimini pozmaqla təcavüzkar mövqeyini açıq-aşkar dünya ictimaiyyəti qarşısında sərgiləyir.

Ali Baş Komandandan sert bəyanatlar!

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Təhlükəsizlik Şurasının iclasında çıxişi zamanı iyulun 12-də baş verən təxribatla bağlı bildirilər ki, Azərbaycanın son vaxtlar əldə etdiyi beynəlxalq uğurlar onları çox narahat edir və onlarda paxılıq hissini daha da gücləndirir: "Xüsusi, beynəlxalq təşkilatlar çərvicesində uğurlu fealiyyətimiz, son müddət ərzində bütün aparıcı beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı verilmiş açıqlamalar, qəbul edilmiş qərarlar, ölkəmizin ərazi bütönlüğünün dəstəklənməsi, əlbəttə ki, Ermənistanın münaqişə ilə bağlı mövqelərinə çox ciddi zərər vurubdur. Eyni zamanda, mötəbər kürsüldən müntəzəm olaraq həm münaqişənin tarixi ilə, həm bölgənin tarixi ilə bağlı getirdiyimiz konkret faktlar, inandırıcı əsaslandırmalar, əlbəttə ki, onların təbliğatını alt-üst edir. Artıq bütün dövləyilər bilər ki, Dağlıq Qarabağ əzəli tarixi Azərbaycan torpağıdır və bunu təsdiqləyən kifayət qədər sənədlər var və bə sənədləri bizi indi geniş beynəlxalq ictimaiyyətə təqdim edirik. Eyni zamanda, bütün dünya Dağlıq Qarabağı Azərbaycanın ayrılmaz hissəsi kimi tanırıv".

Dövlət başçısı qeyd edib ki, hazırda Ermənistanın hərəkətli hərəc-mərcilik və vəziyyətin böhranı həddində yaxınlaşması onları bu çirkin əməllərə sövq edib: "Diğer tərəfdən, o da sırrı deyil ki, artıq uzun müddədir ki, Ermənistan münaqişə ilə bağlı öz addimlarında xüsusiilə Ermənistan-Azərbaycan dövlət sərhədini misal getirərək belə bir rey formalşdırmaq isteyir ki, guya Azərbaycan Ermənistan ərazisine hücumlar edir. Halbuki bu, yalandır. Bütün hücumlar Ermənistan tərəfindən tərəflər və bunun kifayət qədər sənədləri var, video-foto sənədləri var. Azərbaycan isə sadəcə olaraq, bütün təxribatlarla adekvat cavab verir. Əger Ermənistan ərazisindən Azərbaycan mövqelərinə, Azərbaycan kəndlərinə atəş açılırsa, təbii ki, biz adekvat cavab verəcəyik və veririk".

Məhz, Ermənistanın bütün təxribatlarının növbəti təxribatının qarşısı da qətiyyətə alınıb, adekvat cavab verilib, hərbçilərimiz qisası alınıb, Ermənistan tərəfinin bütün çəhədləri iflasa uğrayıb və Azərbaycan öz dövlət sərhədini qoruyub. Prezident İlham Əliyev cənablari çıxişi zamanı guya erməni əsgərlərinin Azərbaycan torpağına keçməsi ilə bağlı deyilənlərə də toxu-

ISA HƏBİBBƏYLİ,
AMEA-nın vitse-prezidenti, Milli Məclisin deputati, akademik

nub: "Bir santimetr belə Ermənistan əsgərləri Azərbaycan torpağına keçə bilməyiblər. Bu gün sərhəddə gərgin vəziyyət davam edir. Dünən gecə bütün aidiyatlı qurumlarla, komandanlarla əlaqədə idim. Bu gün səhər tezden də mənə operativ məlumat verilib. Sərhəddə vəziyyət sabitləşməyib. Bütün məsuliyyəti Ermənistanın hərbi, siyasi rəhbərliyi daşıyır".

Ərazi bütövlüyü müzakirə mövzusu olmadığı, ola bilməyəcəyi dövlətimizin principial, gərialınmaz, yumşaldılmaz mövqeyidir!

Artıq işgalçi ölkədə vəziyyətin pisləşməsi, üstəlik də koronavirus pandemiyasının ortaya çıxmazı əhəlinin sosial durumunu dəha da ağırlaşması, bir növ ermənilər fəlakətin episentrindədir. Erməni xalqının sabahı güne inamı qalmayıb, Paşinyan rejimi altında yaşamaq istəmir, etirazlarını bildirir. Ermənistanda müzakirə edilən əsas məsələ odur ki, siyasi rəhbərlik itkiləri xalqdan gizlədir? Niye? Azərbaycan tərəfi b

Təsdiq edilmişdir:

**“OMNI” Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin Ümumi Yiğincağının
10 iyun 2020-ci il tarixli qərarı ilə**

“OMNI” Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin 2019-cu il üzrə illik Hesabatı

Bakı 10 iyun 2020-ci il

“OMNI” Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin	
- Direktoru	Roman Alloyarov
- Baş mühasib vəzifəsini icra edən şəxs	Fazil Cabbarov

“OMNI” Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin (bundan sonra “Emitent”) bu hesabatı Azərbaycan Respublikasının Qiymətli Kağızlar üzrə Dövlət Komitəsinin № 10q, 03 fevral 2016-ci il tarixdə qəbul etdiyi “Emitentin idarəetmə hesabatlarına dair tələblər haqqında” Qaydalarına uyğun tərtib edilmişdir.

1. Emitentin tam adı: “OMNI” Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti;

Emitentin qisaldılmış adı: “OMNI” QSC;

Emitentin vergi ödəyicisinin eyniləşdirmə nömrəsi: 1700160671

Emitentin dövlət qeydiyyatının tarixi və nömrəsi: 05.11.2003, 1700160671.

2. Emitentin hüquqi ünvanı: Bakı şəhəri, Səbail rayonu, Büyük Qala küçəsi 37;

Emitentin olduğu yer: Bric Plaza, Bakı şəhəri, Bakıxanov küçəsi 24.

3. Emitentin dövlət qeydiyyatına alınması tarixindən sonra Emitentin adında və təşkilati-hüquqi formasında heç bir dəyişiklik olmamışdır. Emitent digər hüquqi şəxsin bölünməsi və ya tərkibində ayrılması şəklində yeniden təşkil yolu ilə yaranmamışdır. Emitent hüquqi şəxslərin birləşməsi şəklində yenidən təşkil yolu ilə yaranmamışdır.

4. Emitentin 2019-cu il ərzində filial və nümayəndəlikləri yaradılmamış və ya ləğv edilmişdir.

5. Emitentin 2019-cu il ərzində hər hansı törəmə cəmiyyəti yaradılmamış və ya ləğv edilmişdir.

6. Emitent heç bir şirkətlər qrupuna daxil deyildir.

7. Emitent aşağıdakı fəaliyyət istiqamətləri ilə məşğul olur:

7.1. Hüquq xidmetlərinin göstərilməsi.

8. Emitent lisensiya üzrə hər hansı bir fəaliyyətə məşğul olmur.

9. Emitent tərefindən təklif edilən xidmetlər aşağıdakılardan ibarətdir:

9.1. Şirkətlərin təsis edilməsi və dövlət qeydiyyatına alınması;

9.2. Mülki məhkəmə icraatında iddiaçı və ya cavabdehin maraqlarının müdafiəsi;

9.3. Müxtəlif sahələr üzrə müqavilələrin tərtib olunması, bağlanması, icrası, müqaviləyə dəyişikliklər edilməsi və müqaviləyə xitəm verilməsi ilə bağlı mübahiselərin tənzimlənməsi;

9.4. Azərbaycan Respublikasının mülki, vergi, əmək, bank, rəqabət, anti-inhisar və digər qanunvericilik sahələrinə dair məsləhətlərin verilməsi.

10. Emitentin işçilərinin sayı 7 (yeddi) nəfərdir. Hesabat dövrü ərzində işçilərin sayında mühüm dəyişiklik olmamışdır.

11. Emitentin idarəetmə orqanları aşağıdakılardan ibarətdir:

11.1. Cəmiyyətin təkbəşçi direktoru: Alloyarov Roman Valentinoviç

12. Emitentin fiziki şəxs olan səhmdarlarının sayı beşdir. Emitentin hüquqi şəxs olan səhmdarı yoxdur.

13. Emitentin nizamnamə kapitalının beş faizi və daha artıq həcmində səsli səhmlərə (paylara) malik olan şəxslər üzrə məlumatlar aşağıdakı cədvəldə göstərilib:

Səhmdarın Soyadı, Adı və Atasının adı	Qiymətli Kağızların Növü	Səhmdara Məxsus Olan Qiymətli Kağızların Sayı	Səhmlərin Nizamnamə Kapitalında Faiz Nisbəti
Alloyarov Roman Valentinoviç	adi adlı sənədsiz səhm	19 (on doqquz)	19% (on doqquz faiz)
Bayramova Aygün Hüseyin qızı	adi adlı sənədsiz səhm	30 (otuz)	30% (otuz faiz)
Məmmədov Riad Eldəniz oğlu	adi adlı sənədsiz səhm	10 (on)	10% (on faiz)
Zərgərli İsmayıllı Fikrət oğlu	adi adlı sənədsiz səhm	30 (otuz)	30% (otuz faiz)
Vəzirova Xatun Rzaquliyevna	adi adlı sənədsiz səhm	11 (on bir)	11% (on bir faiz)

14. Emitentin səhmdarlarının 2019-cu il ərzində keçirilmiş yiğincaqları haqqında məlumat:

14.1. 2019-cu il ərzində Emitentin səhmdarlarının bir ümumi yiğincağı keçirilmişdir:

14.1.1. Emitentin səhmdarlarının yeganə ümumi yiğincağı 29 may 2019-cu il tarixdə Bakı şəhəri, Bakıxanov küçəsi 24 ünvanında keçirilmiş və yiğincaqdə aşağıdakı qərarlar qəbul edilmişdir:

(i) Emitentin illik hesabatının, mühasibat balansının və mənfəət və zərər hesablarının təsdiqi haqqında qərar;

(ii) Emitentin dividendlərinin ödənilməməsi haqqında qərar.

15. Emitentin dövriyyədə olan investisiya qiymətli kağızlarının buraxılışları haqqında məlumat:

15.1. Emitentin adı adlı səhmi (bundan sonra “Səhmlər”) dövriyyədədir;

15.2. Səhmlərin dövlət qeydiyyat nömrəsi və dövlət qeydiyyat tarixi:

1010500K, 21 noyabr 2003-cü il;

15.3. Səhmlərin miqdarı və nominal dəyəri: 100 (yüz) ədəd, hər bir səhmin dəyəri 20 (iyirmi) manat;

15.4. Səhmlərin məcmu nominal dəyəri: 2000 (iki min) manat;

15.5. 2019-cu il ərzində Emitent tərefində Səhmlər üzrə ödənilmiş dividendlər haqqında məlumat: dividendlər ödənilməmişdir;

15.6. Yuxarıda qeyd edilən Səhmlər istisna olmaqla, Emitent tərefində səhm və ya istiqraz emissiyası həyata keçirilməmişdir;

15.7. Emitentin Səhmlərinin yerləşdirildiyi və ya tədavülde olduğu fond birjasının adı və olduğu yer haqqında məlumat: “Bakı Fond Birjası” QSC, Bakı, Xətai rayonu, Babek pr, Ə.Quliyev 11/31, Babek Plaza 9-cu və 10-cu mərtəbələr, AZ 1025.

16. Hesabat dövrü ərzində Emitent tərefindən xüsusi ehəmiyyətli əqdlər bağlanmamışdır.

17. Hesabat dövrü ərzində Emitent tərefindən aidiyəti şəxslərlə əqdlər bağlanmamışdır.

18. Ümumi yiğincaq 2019-cu il üzrə illik hesabatı 10 iyun 2020-ci il tarixdə təsdiq etmişdir.

19. 2019-cu il üzrə illik hesabat “Səs” qəzetində dərc ediləcəkdir.

“OMNI” QSC MÜHASİBAT BALANSI 31 dekabr 2019-cu il tarixinə

Bölümün,maddənin №-si	AKTİVLƏR	2019	2018	(manat)
1	Uzunmüddətli aktivlər			
10	Qeyri-maddi aktivlər			
11	Torpaq, tikili və avadanlıqlar	128 587,32	165 356,29	
12	Daşınmaz emlaka investisiyalar			
13	Bioloji aktivlər			
14	Təbii servətlər			
15	İştirak payı metodu ilə uçota alınmış investisiyalar			
16	Təxirə salınmış vergi aktivləri			
17	Uzunmüddətli debitor borcları			
18	Sair uzunmüddətli maliyyə aktivləri			
19	Sair uzunmüddətli aktivlər			
	CƏMI UZUNMÜDDƏTLİ AKTİVLƏR	128 587,32	165 356,29	
2	Qısamüddətli aktivlər			
20	Ehdiyatlar			
21	Qısamüddətli debitor borcları	229 555,44	566 850,91	
22	Pul vesaitleri və onların ekvivalentləri	3 520 854,44	2 652 730,68	
23	Sair qısamüddətli maliyyə aktivləri	0,00	0,00	
24	Sair qısamüddətli aktivlər			
	CƏMI QISAMÜDDƏTLİ AKTİVLƏR	3 750 409,88	3 219 581,59	
	CƏMI AKTİVLƏR	3 878 997,20	3 384 937,88	
	KAPİTAL VƏ ÖHDƏLİKLƏR			
3	Kapital			
30	Ödenilməmiş nominal (nizamnamə) kapital	2 000,00	2 000,00	
31	Emisiya geliri			
32	Geri alınmış kapital(səhmlər)			
33	Kapital ehtiyatları			
34	Bölgüsündürilmiş menfeət(ödenilməmiş zərər)	2 746 553,88	1 631 659,59	
	CƏMI KAPİTAL	2 748 553,88	1 633 659,59	
4	Uzunmüddətli öhdəliklər			
40	Uzunmüddətli faiz xərcləri yaradan öhdəliklər			
41	Uzunmüddətli qiymətləndirilmiş öhdəliklər			
42	Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri			
43	Uzunmüddətli kreditor borcları			
44	Sair uzunmüddətli öhdəliklər			
	CƏMI UZUNMÜDDƏTLİ ÖHDƏLİKLƏR	0,00	0,00	
5	Qısamüddətli öhdəliklər			
50	Qısamüddəti faiz xərcləri yaradan öhdəliklər			
51	Qısamüddəti qiymətləndirilmiş öhdəliklər			
52	Vergi və sair məcburi ödenişlər üzrə öhdəliklər	111 900,01	60 499,00	
53	Qısamüddəti kreditor borcları	817 735,69	1 143 383,49	
54	Sair qısamüddəti öhdəliklər	200 807,62	547 395,80	
	CƏMI QISAMÜDDƏTLİ ÖHDƏLIKLER	1 130 443,32	1 751 278,29	
	CƏMI ÖHDƏLIKLER	1 130 443,32	1 751 278,29	
	CƏMI KAPİTAL VƏ ÖHDƏLIKLER	3 878 997,20	3 384 937,88	

Direktor:

Alloyarov Roman

Sumqayıt hadisəsi erməni təcavüzkarlarına bərəət qazandırma vasitəsi idi

26-28 fevral 1988-ci il tarixində Sumqayıt iğtişaşları nəticəsində iyirmi altı erməni və azərbaycanlı öldürüldü. Qeyd etmək lazımdır ki, bu hadisələrin fəal iştirakçılarından biri ermənilərin qətlə və onlara qarşı zoraklıqla, ermənilərin yaşadığı rayonlardakı qırğınlarda bilavasitə iştirak etmiş Sumqayıt sakını olan milliyətçə erməni Eduard Qriqoryan idi. Azərbaycan SSR Ali Məhkəməsinin Cinayət şöbəsinin 22 dekabr 1989-cu il tarixli qərarı ilə Qriqoryan 12 il həbs cəzasına məhkum edildi. Məhkəmə Qriqoryanın iğtişaşlar ve qırğınların təşkilatçılarından biri olması barədə qərar qəbul etdi. Şahidlər və hadisə qurbanlarının ifadələri göstərir ki, Qriqoryanda ermənilərin yaşıdığı mənzillərin siyahısı var idi və o, digər üç erməni ilə birlikdə ermənilərə qarşı özünüň şəxşən iştirakı ilə intiqam aktlarına çağırırdı.

Onun qurbanları (hamisi erməni) Qriqoryani zoraklığın təşkilatçılarından və fəal iştirakçılarından biri kimi tanmışdır. Əslində erməni rəhbərliyinə geniş anti-Azərbaycan kampaniyasına başlama və Azərbaycana qarşı təcavüzkar addımlara bərəət qazandırma vasitəsi kimi zəruri olan Sumqayıt hadisələri əvvəlcədən planlaşdırılmış və hazırlanmışdı.

1988-ci il fevralın 19-dan etibarən İrəvanda kütləvi mitinqlər başlanır. Mitinq iştirakçıları "Ermənistən türklərdən təmizləməli!", "Ermənistən yalnız ermənilər üçündür!" kimi şiarlar irəli sürürdülər. Mitinqlərin üçüncü günü İrəvanda salamat qalmış yeganə məscid binası (XX əsrin əvvəlindən isə şəhərdə 8 məscid olmuşdur) və azərbaycanlı orta məktəbi, C.Cabbarlı adına İrəvan Azərbaycanlı Dram Teatrının ləvazimatı yandırıldı. İrəvanda bu hadisələrə qarşı etirazını bildirən azərbaycanlıların evlərinə od vurdular. İrəvanda bütün bunlar törədilən zaman Sumqayıt faciəsi hələ hazırlanırdı.

"Sumqayıt qırğınları" programının icracılarından ən fealının 1959-cu ildə anadan olmuş Eduard Robertoviç Qriqoryan adında erməninin olması (öldürülen 26 ermənidən 6 nəfəri onun payına düşür), hadisədən 10 gün evvel Sumqayıtin bütün əmanət kassalarından ermənilərin öz əmanətlərini kütləvi şəkildə götürmələri, qırğınların videolente alınması üçün erməni operatorlarının əvvəlcədən hadisələrin planlı şəkildə törədiləcəyi yerlərdə özlərinə xəlvəti çəkiliş mövqeyi seçmələri, iki gündən sonra həmin lentlərin montaj edilib bütün dünyani dolaşdırılması, "Sumqayıt qurbanları"nın xatirəsini "əbədiləşdirmek" üçün əvvəlcədən hazırlanmış abidənin dərhal Xankəndində qoyulması və bu kimi faktlar sübut edir ki, bütün bunlar erməniləri, eləcə də dünya ictimaiyyetini Azərbaycan xalqına qarşı ayağa qaldırmaq, onun "vəhşi" obrazını yaratmaq məqsədini güdmüşdür. Sumqayıt qırğınlarının fəal təşkilatçılarından erməni Ohanyanın, Samoilov və Pavlovskinin adları isə uzun müddət mətbuatdan gizli saxlanılmışdır[4]. 1988-ci il fevralın 27-dən 28-nə keçən gecə Sumqayıt şəhərində baş vermiş iğtişaşlar nəticəsində 32 nəfər ölüb. Onlardan 26-sı erməni, 6-sı isə azərbaycanlı olub[1]. Bu hadisələr də SSRİ Dövlət Təhlükəsizlik Komitəsinin ermənilərin özləri ilə birgə təşkil etdiyi və həyata keçirdiyi sənariinin tərkib hissəsi idi[5]. Sumqayıtda bu hadisəni təşkil etmek üçün seçilmiş şəxs də erməni - iki dəfə məhkum olunmuş Eduard Qriqor-

yan idi. Baxmayaraq ki, Sumqayıt hadisələrinin təşkilatçısı kimi azərbaycanlı Əhməd Əhmədov güllelib, amma şahid ifadələri əsl günahkarın əslinde erməni esilli Eduard Qriqoryan olduğunu sübut edir.

Sumqayıt faciəsi zamanı yüzlərlə azərbaycanlı ailəsinin öz həyatlarını təhlükə qarşısında qoyaq, erməni qonşularını qəzəblənmiş kütənin təhlükəsindən xilas etmələri haqqında mətbuatda çox yazıilib.

Bu sözlər aydın sübut edir ki, Sumqayıt faciəsi ermənilərə öz separatçılıq aksiyalarını həyata keçirməkdən ötrü lazımlı olmuşdur. Ermənistən tanınmış siyasi xadimlərindən Paruyr Ayrikyan da etiraf edirdi ki, "Sumqayıt hadisələri Moskva tərəfindən təşkil olunmuşdu".

Bu hadisələrin Moskva tərəfindən töredilməsini SSRİ Dövlət Təhlükəsizlik Komitəsinin o vaxtkı sədri N.Kryuchkov da etiraf etmişdir.

anama zərbə endirdi, bu vaxt mən bir neçə dəfə müqavimət göstərəməyə çalışdım, ancaq qadın olduğunu görə gücüm çatmadı, o, məni yere yıxaraq, istədiyini etmeye başladı". Hadisələrdə iştirak etmiş Nəcəfov soyadlı bir gənc isə istintaqa bildirirdi ki, "Qriqoryan tərəfindən təşkil olunmuş dəstə Emma adlı erməni qadının 512 sayılı evine soxuldu, dərhal onu lüt soyundular və Edik Qriqoryan onu bu vəziyyətdə küçəyə çıxartmayı teklif etdi, sonra onun iştirakı ilə Emma vəhşicəsinə öldürdü".

İstintaq materiallarının başqa bir yerində göstərilir ki, "E.Qriqoryan öz dəstəsi ilə birinci mikrora-yonda M.Petrosyanın mənziline daxil olmuş, müqavimət göstərmək istəyən mənzil sahibinə başından zərbə endirərək halsız vəziyyətə salmışdır". E.Qriqoryan Sumqayıt hadisələri zamanı 5 erməniyi şəx-sen özü öldürmiş, 8 erməni qadını zorlamışdır. Bu cür faktlarcoxur. Erməni təşkilatları bu cür cinayətlər töretdi. E.Qriqoryanı ağır cəzadan da qurtara bildilər. Məh-kəmə Azərbaycanlı Əhməd Əhmədov haqda ölüm hökmü çıxarıdı və hökm dərhal yerine yetirildi. E.Qriqoryana isə yalnız 12 il iş verildi və bir neçə ildən sonra azadlığı buraxıldı. Bu hadisələr məşhur deyimi bir daha təsdiq etdi: "ermənilər üçün ən yaxşı erməni ölü ermənidir". Ermənilər ölmüş və yaxud öldürülmüş həmtayfalarından həmişə məhərətlə istifadə edirdilər. Ermənilər Sumqayıt hadisələrindən öz məkrili niyyətləri üçün yararlan-

1988

-ci il fevralın 19-dan etibarən İrəvanda kütləvi mitinqlər başlanır. Mitinq iştirakçıları "Ermənistən türklərdən təmizləməli!", "Ermənistən yalnız ermənilər üçündür!" kimi şiarlar irəli sürürdülər. Mitinqlərin üçüncü günü İrəvanda salamat qalmış yeganə məscid binası (XX əsrin əvvəlindən isə şəhərdə 8 məscid olmuşdur) və azərbaycanlı orta məktəbi, C.Cabbarlı adına İrəvan Azərbaycanlı Dram Teatrının ləvazimatı yandırıldı. İrəvanda bu hadisələrə qarşı etirazını bildirən azərbaycanlıların evlərinə od vurdular. İrəvanda bütün bunlar törədilən zaman Sumqayıt faciəsi hələ hazırlanırdı

Bakının 30 km-də yerləşən Sumqayıt şəhəri təsadüfən seçiləmişdi. Həmin ərefədə Ermənistəndən zorla çıxarılmış 41 mindən artıq Azərbaycan türklərinin eksəriyyəti məhz Sumqayıtda məskunlaşmışdı və ermənilərin onlara qarşı törendikləri vəhşiliklərə görə qəzəb içerisinde idilər. Hələ Sovet dövründə də "ölü zona" adlandırılın şəhərin yerli əhalisi də yoxsuluq və səfələt ucbatından radikal addımlar atmağa meylli idi. Ona görə də burada geniş miqyaslı iğtişaşlar töretdiklər məmkün oldu. Bir gün davam edən iğtişaşlar nəticəsində erməni evləri dağdırıldı, onlarla adam yaralandı, 32 nəfər, o cümlədən, 26 erməni, 5 Azərbaycan türkü, 1 ləzgi öldürülüdü. O da məlumdur ki, öldürülən ermənilərin, demək olar ki, hamısı erməni terror fondlarına pul keçirməkdən imtina edənlər idi.

Zərərçəkmiş Sumqayıt sakını L.Mecumyan bildirirdi ki, "Qriqoryan menim mənzilimə daxil oldu, sindirdiği stulun ayaqları ilə xəste

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkısafinə Dövlət Dəstəyi Fondu

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkısafinə Dövlət Dəstəyi Fondu maliyyə dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

edilib, 50 mədəni-meişət obyekti dağıdırılıb, 40-dan çox avtomobil yararsız hala salınıb. Martin 1-dən Sumqayıtda komendant saatı tətbiq olundu.

Azərbaycanın o zamanki rəhbərliyi Sumqayıt hadisələrinin səbəblərini araşdırın istintaq qrupunun ermənilərin xeyrinə işləməsini tekce susmaqla müşayiət etməyib, ədalətsiz qərara imza atıb. Hadisələrin səbəbini araşdırın keçmiş SSRİ Prokurorluğu və DTK-nın nümayəndələrindən ibarət istintaq qrupu baş verənləri bütövlükə azərbaycanlıların üzərinə qoymaqla əsl həqiqəti ört-basdır edib. Təessüf ki, həmin istintaq qrupuna daxil olan Azərbaycanın hüquqmühafizə orqanlarının nümayəndələri haqsızlıqla qarşı çıxmışdır. Nəticədə 3 minə yaxın günahsız Sumqayıt sakını zindanlara doldurulub. Onlardan 400-ü inzibati mesuliyyətə cəlb edilib, böyük bir qismi rüşvet verməklə canını qurtarib, 94 nəfər barəsində isə cinayət işi açılıb.

Istintaq dövründə zorla müttəhim elan edilmiş, ikinci qrup əsil, insulindən asılı yaşıyan Elçin Gülləliyev Bayıl türməsində müəmməli şəkildə öldürülmüşdür. Onun işinə məhkəmə baxışı zamanı günahsızlığı üzə çıxmışdır. Ziyalı ailədən olan Taleh İsmayılova isə 15 il iş kəsilmüş, cəzasını "siyasi mehbəs" kimi çəkmək üçün Tbilisiye göndərilmiş, bir ildən sonra meyiti gəlməsi diir. Diger azyaşlı Azər Babayev isə ömürlük yataq xəstəsi olmuşdur.

Vahid Ömərov f.ü.f.d.dos.

*Qəzet 1991-ci il
yanvarın 11-dən çıxır*

15 iyul

Polis "Juventus"un futbolçusu Kristiano Ronaldonun 10 yaşlı oğlu Junior Ronaldo ile bağlı araştırmaya başlayıb. Qol.az "The Sun'a istinadən xəbər verir ki, Junior qanunsuz ola-raq müstəqil şəkildə reaktiv xizək sürüüb və bibisi Elma onu videoya çəkərək "In- taqram"da yerləşdirib. Bazar ertəsi günü video silinib, an-çaq həmin videonu həm Kristiano Ronaldo, həm də anası Dolores də yayılma-yıb.

Portuqaliya mətbuatı video-nun şənbə günü Ronaldonun oğlu qohumları ilə istirahət etdiyi Mадeyranın cənubunda çekildiyini vəzifə

Polis nümayəndəsi bu epi-zodla bağlı istintaq başladığını təsdiqləyib. Çünkü reaktiv xizək sürmək üçün xüsusi bir sertifikat tələb olunur. Bundan başqa, bunu yalnız böyük-lər sürə bilər.

Portuqaliya qanunlarına görə, bu cür pozuntuya göre, şəxslərə 260-2,888 funt arasında cərimə tətbiq edile bilər. Cərimə hüquqı şəxslər üçün 10,750 funta qədər yüksələ bilər. Qeyd edək ki, polis reaktiv xizəkin kimə məsus olduğunu müəyyənlaşdırır.

Üç ağır yol qəzasında
beş nəfər ölüb

Rеспublikanın daxili işlər orqanları ötən gün ərzində töredilmiş 25 cinayətin üzərindən “isti izlər”lə açıblar. Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilər ki, axtarışda olduğuna görə ümumilikdə 20 nəfər, o cümlədən borclu şəxs qismində axtarılan 12 nəfər saxlanılırlaraq aidiyyeti üzrə təbliğ verilib.

Respublikanın avtomobil yollarında baş vermiş üç ağır yol-nəqliyyat hadisəsi nəticəsində beş nəfər ölüb, dörd nəfər xəsarət alıb.

Daxili işler orqanları əməkdaşlarının keçirdikləri əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində narkotiklərlə əlaqəli 10, qanunsuz saxlanılan silah-sursatla bağlı fakt müəyyənləşdirilib. Cinayət törətməkdə şübhəli bilinən 12 nəfər saxlanılıb.

Bas redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktörün müavinleri:

Valeh Məhərrəmli Fətulla Həsənov

**Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi 66**

Rüçəsi, 30.
Şəhadətnamə № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin mövqeyi üst-üstə düşməvə bilər.

Qəzet "Səs" in komputer mərkəzində yığılır, səhifələnir
"Azerbaijan" nəşriyyatında çap olunur
Qəzətdə AzərTAc, SIA və AZADINFORM informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

**Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur**

Tiraj: 4600

Emosional qidalanmanın səbəbi açıqlandı

Emosional qidalanma insanın özünü yaxşı hiss etmədiyi, əhval-ruhiyyəsinin aşağı olduğu məqamlarda qidalanmağa fokuslanmasıdır. Bu zaman toxluq hissi olsa da, yenə qidalanır, yeməkdən sonra isə günahkarlıq duyuşunu baş qaldırır. Emosional qidalanma öz neqativ duygularını aradan qaldırma yolunu qida qəbulunda görmək və bütün çətin si-tuasiyada özünə çıxış yolu seçməkdir.

Bu barədə AZƏRTAC-a məlumat verən Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin müəllimi, psixologiya üzrə fəlsəfə doktoru Yegana Əsgərova emosional qidalanmanın səbəbləri barədə də danışıb: "Qidalanma zamanı stress orqanizmdə fizioloji təsirlər buraxır, bədəndə bir sıra hormonal dəyişikliklər baş verir. Bədən öz tarazlığını bərpa etmək üçün çoxlu miqdarda şirin və yağılı qidalar istəyə bilər. Daimi gərginlik arasıkəsilməyən duyu və düşüncələr insanı yeməyə tərəf çəkir. Qəzəb, qorxu, təşviş, yanlış fikir və fərdi komplekslər qavdasız qidalanmaya sövq edə bilər.

Uşaqlıq dövrünün qidalanma üsulları da geləcəkdə emosional qidalanmaya səbəb ola bilər. Məsələn, hər hansı bir uğurda insan xoş duyğular keçirir ve özünü sevdiyi ləzzətli qidalara "qonaq edir". Beləliklə, konkret ovqatlıqların tekrarlanması, bir növ adətə çevrilir".

ardıcıl təkrarları, bii həv adı - "Emosional qidalanmanın əlamətləri barədə məlumat verən psixoloq deyib: "Emosional qidalanma bir çox xüsusiyyətlərinə görə fizioloji qidalanmadan seçilir. Bəzən seks bunun fərqində olmaya və bu davranışın arxasında gizlənən səbəblərə diqqət yetirməyə bilər. Emosional qidalanma insanın tox vaxtı mənfi duyülgardan xilas olma ehtiyacı ilə əlaqədardır. Emosional qidalanma heç gözlənilmədən baş verdiyi halda, fizioloji qidalanma acliq tədrici dir. Emosional qidalanmadan fərqli olaraq fizioloji qidalanma zamanı insan normanı bilir və ehtiyacı ödənəcək qədər yeyir. Emosional qidalanmadan sonra besmanlıq və utancaqlıq hissi kimi duyular yaşanır".

Həmin halla mübarizə yolları barədə bəhs edən psixoloq qeyd edib ki, qidalanmadan başqa gəzintiyə çıxmaq, idman etmək və s. kimi məşğulliyətlərlə bası né iləsə qatmağa çalışmaq lazımlığını bildirib.

Həmkəndlisi
güllələyən
Şəxs
yaxalanıb

İyulun 13-də Sabirabad rayonunun Əhmədabad kəndi ərazisində kənd sakini Q.İsgəndərov xuliqanlıq zəminində qoşusu N.Səftərovun daşla baş nahiyyesinə və ov türəngindən atəş açaraq ayaq nahiyyesinə xəsarət yetirib. Daxili İşlər nazirliyinin mətbuat xidmətindən ZERTAC-a bildiriliblər ki, xəstə-naya yerləşdirilmiş N.Səftərovin vəziyyəti qənaətbəxşdir.

Sabirabad Rayon Polis Şöbəsi əməkdaşlarının keçirdikləri əməliyatlardır. Ondan müvafiq sənədləri olmayan "TOZ-16" markalı tüfəng götürüldür.

